

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

12^E JAARGANG

WOENSDAG 8 JUNI 1927

No. 597

INHOUD.

HET EUROPEESCHE LIJMSYNDICAAT EN DE NEDERLANDSCHE LIJMINDBUSTRIE door <i>S. Posthuma</i>	508
De Economische Conferentie II door <i>Mej. Mr. E. C. van Dorp</i>	511
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De wet op de Vakverenigingen in Engeland door <i>F. W. Forge</i>	513
De herziening van het Fransche douanetarief door <i>Prof. Bertrand Nogaro</i>	515
AAANTEKENINGEN:	
Indexcijfers van groothandelsprijzen	517
MAANDCIJFERS:	
Emissies in Mei 1927	518
Rijkspostspaarbank	519
Productie der Steenkolen-, Bruinkolen- en Zoutmijnen	519
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	
Geldkoersen. Bankstaten. Goederenhandel.	519—526
Wisselkoersen. Effectenbeurzen. Verkeerswezen.	

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.Algemeen Secretaris: *Mr. Q. J. Terpstra.***ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.****COMMISSIE VAN ADVIES:**

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. E. Moresco; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra, Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: *Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.*Redacteur-Secretaris: *S. Posthuma.*Secretariaat: *Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.*

Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-rekening No. 6729.*

7 JUNI 1927.

In den toestand van de geldmarkt kwam geen verandering. De vraag naar geld bleef ook deze week weder zeer groot. Particulier disconto noteerde doorlopend $3\frac{9}{16}$ à $3\frac{3}{8}$ pCt. en op verschillende dagen was het gedeelte, dat voor $3\frac{9}{16}$ pCt. ondergebracht kon worden, uiterst gering. Ook de prolongatierente bleef hoog en schommelde tusschen $3\frac{1}{2}$ en $4\frac{1}{4}$ pCt.

* * *

Op de balans van De Nederlandsche Bank geeft de post binnenlandsche wissels wederom een vrij belangrijke stijging te zien. Hij bedraagt thans f 149,3 miljoen tegen f 123,5 miljoen op den vorigen weekstaat. De beleeningen vertoonen een teruggang van f 300.000.

Het hoofd papier op het buitenland blijkt met f 26,4 miljoen te zijn afgenomen, terwijl de diverse rekeningen onder het actief met f 500.000 terugliepen. Blijkbaar heeft de Bank dus ook in de afgelopen week weder vrij belangrijke bedragen aan buitenlandsche valuta aangewend tot steun van den guldenkoers.

De post gouden muntmateriaal daalde met f 5 miljoen, doch de voorraad gouden munt steeg met een vrijwel overeenkomstig bedrag. Vermoedelijk heeft de centrale credietinstelling dus weder een partij gouden tienguldenstukken doen aanmunten, welke zij in de afgelopen week van 's Rijks Munt ontvangen heeft.

De biljettencirculatie daalde met f 4,2 miljoen. Het tegood van het Rijk vermeerdeerde met f 1,3 miljoen. De rekening-courantsaldi van anderen stegen met f 700.000. Het beschikbaar metaalsaldo noteert een goede f 100.000 hooger. Het dekkingspercentage bedraagt nagenoeg 52.

* * *

De dollarkoers noteerde de geheele week 249,75. Op de dagen, dat er een neiging bestond tot oploopen, hetgeen vooral in het begin der week het geval was, sprong de Nederlandsche Bank in en gaf elk gevraagd bedrag tot dezen koers af. Ponden waren iets flauwer en liepen tot $12,12\frac{1}{2}$ terug. Ook Marken liepen vrijwel evenredig terug met neiging tot verdere daling, hetgeen zich gisteren sterker accentueerde, waardoor deze koers tot 59,14 inzakte. De geheele wisselmarkt was echter gisteren flauwer, want ook Dollars waren aangeboden en daalden op $2,49\frac{11}{16}$; terwijl voor de meer speculatieve wissels als Madrid, Milaan en Oslo, die de geheele week vrij stabiel geweest waren, de stemming zelfs zeer flauw was. Madrid daalde hierdoor van 43,85 op 43,15; Milaan van 14,— op 13,80 en Oslo van 64,95 op 64,80.

LONDEN, 5 JUNI 1927.

De geldmarkt heeft in het begin van verleden week voor de afwikkeling van de verplichtingen voor het einde der maand een ruim gebruik moeten maken van de leening-faciliteiten bij de Bank van Engeland. In de maand Mei met de groote War Loan dividenden in uitzicht op 1 Juni is dit betrekkelijk zeldzaam. Teekenend voor den krappen toestand was dat het zelfs op 1 Juni nog noodig was een klein bedrag van de Bank van Engeland te leenen.

Nadat de War Loan dividenden via de eigenaars aan de banken waren toegevloeid, werd geld natuurlijk gemakkelijk, maar vermoedelijk zal deze betrekkelijke overvloed niet lang aanhouden.

De discontomarkt wordt nog geheel beheerscht door de goudpolitiek van de Banque de France en daar niettegenstaande het in de couranten verluide, dat arrangementen tusschen de beide centrale instellingen getroffen waren om de geldmarkt hier niet verder dan noodig was te beïnvloeden, bleek reeds dadelijk uit een verdere onttrekking op Donderdag van een half miljoen goud voor Fransche rekening, dat er voorloopig geen sprake kan zijn van eene verdere verwijdering tusschen officieel en particulier disconto. De koers bleef dan ook op $4\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{8}$ gehandhaafd en de nieuwe schatkistbiljetten werden weder tot ongeveer $4\frac{5}{16}$ pCt. toegewezen.

In de vreemde wisselmarkt waren zaken zeer stil.

HET EUROPEESCHE LIJMSYNDICAAT EN DE NEDERLANDSCHE LIJMINDUSTRIE.

In de laatste maanden van het vorige jaar kon men in de dagbladen herhaaldelijk berichten lezen over de vorming van een internationaal kartel tusschen de beenderlijm-producenten in de belangrijkste Europeesche landen. Aanvankelijk viel uit deze berichten moeilijk op te maken of ook de Nederlandsche beenderlijm-producenten zich bij het Syndicaat zouden aansluiten, doch reeds spoedig bleek, dat dit niet het geval was. Kort daarop verschenen zelfs min of meer uitvoerige mededeelingen over een strijd, die zou zijn ontbrand tusschen het kartel en de Nederlandsche fabrikanten. Een uiteenzetting van de oorzaken, die aan dezen strijd ten grondslag liggen en een beschouwing over het karakter van dien strijd zelf is het doel van dit artikel. Een kort historisch overzicht van de aaneensluiting van ondernemingen in de lijmindustrie, moge daarbij aan de beschouwingen over het onlangs gevormde Syndicaat en zijn verhouding tot de Nederlandsche industrie voorafgaan.

De aaneensluiting van ondernemingen in de lijmindustrie dateert reeds uit de laatste jaren van de vorige eeuw, en, zooals ook nog heden ten dage het geval is, ging de impuls van deze beweging uit van Duitschland en meer in het bijzonder van het Scheidemandel-concern. Volgens een artikel in de „Beilage zur Fleischer-Verbands-Zeitung" van 16 Februari jl. begon de expansie van deze onderneming reeds in 1896 met het opkopen van kleine fabrieken in Bohemen, waarop tal van Deutsche fabrieken volgden. De uitbreiding zette zich voort tot ver over de grenzen. In Hongarije, België, Frankrijk, Argentinië en in Brazilië werden in de volgende jaren verschillende fabrieken opgekocht. Hierbij sloot zich aan de oprichting van twee maatschappijen voor den inkoop en de verdeling van de grondstoffen, nl. de „Rohag" en de „Concernos" niet te verwisselen met de tegenwoordige verkoopsonderneming van dien naam. In 1911 bereikte het concern zijn hoogtepunt, toen het ongeveer 50 maatschappijen in en buiten Duitschland controleerde, die ongeveer 60 afzonderlijke bedrijven hadden.

Wat was het doel van deze expansie?

Voor zoover het opkopen van ondernemingen niet verklaarbaar is uit louter psychologische motieven, waarbij eerezucht en heerszucht veelal de belangrijkste factoren zijn, is iedere concentratie een poging tot vergroting van de winst. In principe valt dit doel op tweeërlei wijze te bereiken. Men kan zich in de eerste plaats toeleggen op een rationalisatie van de productie; in de tweede plaats kan men het geelaat naar buiten wenden en trachten de inkoopsprijzen van de grondstoffen te drukken en den verkoopprijs van het vervaardigde product te verhoogen. Het spreekt echter vanzelf, dat, wil de laatste methode succes hebben, men eerst een meer of minder hechte monopolie-positie dient te veroveren. Vooral dit laatste streven lag aan de ontwikkeling van het Scheidemandel-concern ten grondslag. Uit het feit, dat van de opgekochte bedrijven velen met verlies werkten of geheel moesten worden stilgelegd, blijkt wel, dat de hierboven beschreven expansie geen interne rationalisatie, doch een elimineering van de concurrentie ten doel had.

Dit laat zich des te gemakkelijker verklaren, wanneer men bedenkt, dat de voornaamste grondstof van de lijmindustrie bestaat uit beenderen. Bij deze grondstof doet zich het eigenaardige verschijnsel voor, dat de omvang van de productie vrijwel onafhankelijk is van den prijs. De waarde van de beenderen van een stuk vee is namelijk zoo gering, dat een verandering van prijs niet leidt tot een vermeerdering of een vermindering van de slacht. Terwijl bij andere producten een verlaging van den prijs meestal leidt tot een vermindering van het aanbod zoodat het drukken

van den prijs door monopolie-vorming zichzelf reeds spoedig wreekt, is dit bij de belangrijkste grondstof voor de lijmfabricage in veel mindere mate het geval. Eerst wanneer de prijs zou dalen tot een zoodanig niveau, dat de kosten van verzamelen en vervoer niet meer gedekt zouden worden, m.a.w. de prijs de moeite van het verzamelen niet meer zou loonen, zou de productie wel terugloopen. Zoolang deze grens echter niet is bereikt, beteekent een uitschakeling van de concurrentie tusschen de afnemers van beenderen een aanmerkelijke vermindering van de prijzen zonder een noemenswaardige verkleining van het aanbod. Het is dan ook geen toeval, dat men reeds voor den oorlog bij de lijmfabricage een ernstig streven naar de vorming van een monopolie kan waarnemen.

Intusschen bleek al spoedig, dat het Scheidemandel-concern zijn krachten had overschat. In 1913 stortte het concern in elkander en een afschrijving van het aandeelenkapitaal van 1 op 4 bleek noodzakelijk.

De oorlog en de daarop volgende inflatie brachten het concern tot nieuwen bloei. De belangen in het buitenland, die in den krijg gedeeltelijk waren teloor gegaan, werden hersteld of door andere vervangen, zoodat het Scheidemandel-concern reeds spoedig weer belang had bij Deensche, Zweedsche, Italiaansche, Braziliaansche, Engelsche, Oostenrijksche, Tsjecho-Slowaaksche, Hongaarsche, Poolsche, Roemeensche, Estlandsche, Letlandsche, Lithausche en Joego-slavische fabrieken, waarbij echter in hoofdzaak alleen de Oost-Europeesche belangen van beteekenis zijn. In ons land kocht het een stilliggend fabriekje te Diemen¹⁾ op, dat zijn ontstaan dankte aan een mislukte poging van slaggers, om langs coöperatieven weg tot de ontvetting van beenderen over te gaan. In verband met het onlangs opgerichte Europeesche Lijmsyndicaat komen wij op deze fabriek nog nader terug.

Reeds spoedig na de stabiliseering van de Mark trachtte het Scheidemandel-concern de monopolie-positie, die het door de zoojuist genoemde uitbreiding van zijn invloedssfeer langzamerhand begon te benaderen, door de vorming van een internationaal kartel te bevestigen. Volgens een bericht van de Frkt. Ztg. van 16 Januari 1926 begonnen reeds in October 1925 te Brussel de onderhandelingen over de vorming van een internationaal syndicaat, welke onderhandelingen kort daarop te Frankfort a. Main werden voortgezet. Het duurde echter nog tot 23 September 1926, alvorens deze plannen werden verwezenlijkt en een aaneensluiting tot stand kwam.²⁾

Nu zijn afspraken tusschen de voornaamste lijmproducenten over een verdeling van de markten van inkoop en verkoop op zichzelf geen novum. Reeds in 1897 schreef Professor Robert Liefmann in zijn boek „die Unternehmerverbände" over het bestaan van een internationaal lijmkartel. Het zoo juist genoemde Europeesche syndicaat gaat echter veel verder en is dan ook niet als een eenvoudige voortzetting van deze vroegere afspraken te beschouwen. In de eerste plaats zijn de bepalingen zoodanig, dat zij bewust of onbewust een bedreiging vormen van bepaalde producenten, waarop in verband met de Nederlandsche industrie nog nader zal worden teruggekomen, en in de tweede plaats is de aaneensluiting veel hechter en reikt haar strekking veel verder. Een korte uiteenzetting van de voornaamste bepalingen moge hier derhalve volgen.

Besloten werd een Zwitsersche naamloze vennootschap op te richten met het doel: 1e. de verbonden maatschappijen onderling te steunen in moreel, materieel en organisatorisch-technisch opzicht; 2e. de beenderen voor de fabricage benodigd te verdeelen; 3e. den wrijvingsloozen verkoop van de eind-producten te verzekeren; en 4e. mogelijke benadeeling en storingen van buiten af te weren.

¹⁾ Zie Frkt. Ztg. van 18 Februari 1926.

²⁾ Berliner Lokalenzeiger van 23 September 1926 en Frkt. Ztg. van 28 September 1926.

Producenten uit de volgende landen sloten zich aan: Duitsland, Engeland (en Ierland), Frankrijk, Italië, België, Zwitserland, Oostenrijk, Tsjecho-Slowakije, Zuid-Slavië, Hongarije, Roemenië, Polen, Zweden, Denemarken en de randstaten Estland, Letland en Lithauen. Behalve de Nederlandsche producenten¹⁾, de grootsten der Belgische fabrieken en enkele fabrieken in Engeland en Duitsland en behalve Spanje en Portugal en enkele Balkanstaten, waar de beenderenlijmindustrie niet belangrijk is, omvat het Syndicaat derhalve de geheele Europeesche industrie. Dank zij den invloed van het Scheidemandel-concern op tal van producenten in vele aangesloten landen, is dit concern de feitelijke leider van het syndicaat.

Het syndicaat zetelt te Glarus in Zwitserland. Het draagt den naam „Epidos” en heeft den vorm van een Zwitsersche Aktien-Gesellschaft. De verdeling van de stemmen is als volgt: Duitsland, Engeland, Frankrijk en Italië ieder 16, Denemarken, Joegoslavië en de randstaten, die als één geheel worden beschouwd, ieder 2, de overige landen 4. Het kapitaal bedraagt 100.000 Zwitsersche franken, de aandelen bevinden zich uitsluitend in het bezit van de syndicaatsleden.

Voorts heeft het syndicaat de beschikking over een kas, die ontstaat doordat de deelnemers een bepaald bedrag storten per 100 KG. verkochte lijm. Deze kas heeft een drieledig doel. Zij kan in de eerste plaats haar dienst bewijzen bij den afzet van bijzonder groote voorraden. Wanneer nl. in een van de deelnemende landen de voorraden 50 pCt. grooter zijn dan de gemiddelde voorraad van de deelnemers in andere staten, kan het syndicaat over den verkoop van deze abnormaal groote voorraden beschikken. De kas dient in dat geval voor de financiering van den afzet op een „neutraal” gebied. Ook kunnen de voorraden in het land zelf beneden den vastgestelden prijs verkocht worden. Is deze prijs meer dan 5 pCt. beneden den syndicaatsprijs, dan krijgt het betrokken lid de helft van zijn verlies uit de kas vergoed. Voorts kan ondersteuning uit de syndicaatskas worden verleend, wanneer in een van de deelnemende landen de beenderenverzorging op moeilijkheden stuit. Last not least kan de kas worden aangewend bij de bestrijding van outsiders. Voor de besteding van kasgelden op een van de twee laatstgenoemde wijzen is een meerderheid noodig van $\frac{2}{3}$ van het aantal stemmen.

De verkoopprijzen van de lijm worden voor ieder land afzonderlijk door het syndicaat bepaald.

De kern van het syndicaatsverdrag betreft derhalve: eenerzijds den inkoop van de grondstof beenderen, anderzijds den verkoop van het product lijm.

Bij de regeling van den inkoop gaat het syndicaat van het principe uit, dat de verschillende producenten zich bij den inkoop van de grondstoffen zullen beperken tot hun eigen land, voor zoover het betreft den inkoop in de bij het Syndicaat aangesloten landen. Wat den inkoop van beenderen in de overzeesche landen betreft is de bedoeling over te gaan tot een contingentteering. Door op deze wijze de onderlinge concurrentie uit te schakelen ontstaat de mogelijkheid een sterken druk uit te oefenen op de beenderenmarkt. Een dergelijke politiek wordt in de hand gewerkt door het reeds gesignaleerde verschijnsel, dat het aanbod van beenderen betrekkelijk onafhankelijk is van den prijs, zoodat bij een uitschakeling van de concurrentie de mogelijkheid bestaat de verkregen monopoliepositie ten volle uit te buiten.

Ten opzichte van den verkoop van het product lijm volgt het syndicaat de volgende methode. Zij stelt, voor ieder land een minimum-prijs voor de lijm vast, beneden welke noch de fabrikanten in dat land noch de andere deelnemers aan het syndicaat in dat land

¹⁾ Het reeds eerder genoemde fabriekje te Diemen vervaardigt geen lijm, doch beperkt zich uitsluitend tot de ontvetting van beenderen.

mogen verkoopen. Daarentegen worden de te verkoopen hoeveelheden niet gelimiteerd.

Nu behoort in het algemeen de regeling van den afzet tot de meest delicate kwesties van iedere kartelleering. De belangen van de verschillende deelnemers zijn in vele gevallen geheel aan elkander tegenovergesteld en slechts zelden gelukt het deze in een enkele formule met elkander te verzoenen. Hoe staat het in dit opzicht met het Internationale Lijmkartel?

Deze vraag is vooral van belang in verband met onze nationale industrie. De Nederlandsche lijmindustrie heeft zich in den loop der jaren uit kleine bedrijven ontwikkeld tot twee belangrijke maatschappijen, de N.V. Lijm- en Gelatinefabriek „Delft” te Delft en de Firma Wed. P. Smits & Zoon te Utrecht. Deze industrie heeft zich allengs weten op te werken tot een belangrijke exportnijverheid, die jaarlijks voor eenige millioenen gulden aan producten naar het buitenland uitvoert. Daartegenover staat, dat de beenderen van het in het land gefokte vee voor de instandhouding van haar bedrijf niet voldoende zijn en dat zij haar grondstoffen voor belangrijke hoeveelheden moet importeerden uit andere Europeesche landen en overzeesche gebieden, speciaal Argentinië, dat door de groote „frigorificos” aldaar één van de belangrijkste beenderenproducerende landen van de wereld is.

In verband met het hierboven geschetste karakter van de Nederlandsche lijmindustrie wordt ook de afwijzende houding, die deze industrie ten opzichte van het Syndicaat heeft aangenomen, volkomen begrijpelijk. Wat toch is het geval? Door de bepaling van het Syndicaat, dat de minimumprijzen in ieder land afzonderlijk worden vastgesteld, zonder dat aan deze regeling, zooals bijv. bij het Gloeilampenkartel, een contingentteering is verbonden, worden de bedrijven, die exporteerden, sterk in hun afzet belemmerd. Wanneer in een bepaald land zoowel de binnenlandsche als de buitenlandsche producenten voor een volkomen gelijksoortig product precies dezelfde prijzen vragen, beteekent dit, dat over het algemeen genomen de binnenlandsche verkoper belangrijk in het voordeel is. In de eerste plaats zal er een grootere vertrouwelijkheid en een beter onderling begripen tusschen leverancier en afnemer bestaan, wanneer deze twee landgenooten zijn. In de tweede plaats zijn de moeite- en kosten aan de bestelling verbonden, geringer, terwijl men bij reclames het dubbele voordeel heeft, dat men den fabrikant vaak persoonlijk of in zijn directe relaties kent en in het uiterste geval een beroep kan doen op de nationale rechtspraak, die in tal van omstandigheden meer waarborgen biedt dan de uitspraak van een buitenlandschen rechter. Ten slotte geldt in hooge mate de waarde van het nationale element. In het algemeen mag men dan ook zeggen, dat de wijze, waarop het Lijmsyndicaat den afzet regelt, voor export-industrieën een zware handicap beteekent.

Aangezien echter het meerendeel van de huidige deelnemers hun producten in hoofdzaak binnenslands verkoopen, en voor zoover zij exporteerden de verhouding van hun exportbelangen onderling niet zoo heel veel uiteenloopt, ontmoette deze regeling bij hen weinig bezwaar. De op zichzelf reeds betrekkelijk onbelangrijke export, dien zij op deze wijze verliezen, wordt automatisch gecompenseerd door een ongeveer even groote toename van den binnenlandschen verkoop. Voor Nederland is dit zeker niet het geval. Engeland bijv. exporteert naar Frankrijk en Frankrijk exporteert naar Engeland een naar verhouding van hun eigen productie bij lange na niet zoo belangrijk deel als Holland naar die landen uitvoert. Wanneer nu op de een of andere wijze de export wordt belemmerd, zooals blijkens het bovenstaande door de syndicaatsbepaling het geval is, heeft dit ten gevolge, dat Engeland weliswaar zijn export naar Frankrijk en Frankrijk zijn export naar Engeland ziet afnemen, doch tegenover den afzet, die Engeland in Frankrijk ver-

liest, vindt het een gelijkwaardige compensatie in eigen land, doordat ook de uitvoer van Frankrijk naar Engeland daakt. Voor Nederland, waar de export van beenderenlijm naar verhouding veel belangrijker is dan in de overige landen van Europa en dat bovendien reeds voorziet in verreweg het grootste gedeelte van den afzet in Nederland zelf, zou het verlies aan export in de overige Europeesche landen veel grooter zijn dan de geringe winst in eigen land, die met een vermindering van den invoer uit het buitenland gepaard zou gaan.

Hierin mag men dan ook ongetwijfeld de voornaamste reden zien, waarom de Nederlandsche industrie zich tot op heden van iedere deelneming aan het Syndicaat heeft onthouden.

Bovendien leidt de regeling van den inkoop der grondstoffen tot een soortgelijk bezwaar. Wij zagen reeds, dat niet alleen voor den afzet, doch ook voor de voorziening van haar grondstoffen de Nederlandsche industrie voor een gedeelte op het buitenland is aangewezen. Door in principe te bepalen, dat de deelnemende partijen zich bij den inkoop van beenderen tot hun eigen land zullen beperken, zou de Nederlandsche industrie zich ernstige moeilijkheden op den hals halen. Een contingentteering van de uit overzeesche landen in te voeren beenderen zou tot een zoodanige productiebeperking kunnen leiden, dat de rentabiliteit der Nederlandsche ondernemingen onmogelijk zou worden.

De Nederlandsche lijmindustrie heeft zich dan ook tot op heden niet bij het kartel aangesloten.

Omgekeerd stelt het kartel alle krachten in het werk om de Nederlandsche fabrieken tot toetreding te dwingen.

In zijn streven naar de vorming van een monopolie heeft het Scheidemandel-concern reeds sedert vele jaren getracht ook de Nederlandsche industrie aan zijn invloed te onderwerpen. Het heeft daartoe in April 1924 wederom een poging aangewend door, zooals wij reeds zeiden, het stilliggende fabriekje te Diemen te koopen.

De beenderen, die deze fabriek verwerkte, ontgingen aan de Nederlandsche industrie, terwijl de concurrentie op de beenderenmarkt de prijzen van de grondstof voor de Nederlandsche fabrieken sterk naar boven joeg. Het te Diemen vervaardigde tusschenproduct, ontvette beenderen, werd zonder tot het eindproduct lijm te worden verwerkt, naar het buitenland uitgevoerd.

Deze bedreiging van de Nederlandsche industrie leidde echter niet tot het gewenschte resultaat. Na een strijd van anderhalf jaar had de A. G. Scheidemandel een verlies van 400.000 Mark geleden en zette de fabriek te Diemen stop.

Intusschen slaagde het Scheidemandel-concern erin de fabriek voor 18.000 gulden te verpachten aan het inmiddels opgerichte syndicaat, waarvan het, naar wij reeds zagen, de belangrijkste deelnemer is.¹⁾ Met behulp van de Syndicaatskas werd in Januari 1927 de fabriek te Diemen opnieuw in werking gesteld en trad de strijd tegen de Nederlandsche industrie in een nieuwe phase. Weliswaar deelde de directie aan de redactie van de Nieuwe Rotterdamsche Courant mede, dat het niet in de bedoeling ligt concurrentie te voeren tegen de Nederlandsche fabrieken, doch op deze geruststellende verklaring volgde de minder geruststellende mededeeling, dat het Internatiöale Lijmsyndicaat deze fabriek weder in bedrijf heeft gebracht om in Nederland evenals in andere gebieden vertegenwoordigd te zijn met een belangrijke fabriek, welke haar in de toekomst in staat zal stellen haar invloed in het desbetreffende land te doen gelden!

In ieder geval heeft de houding van het kartel tot gevolg, dat de prijs op de Nederlandsche beenderenmarkt wordt opgedreven. Voor de Nederlandsche in-

dustrie is dit des te ernstiger door het feit, dat de export van beenderen uit de omringende landen nog steeds door wettelijke bepalingen onmogelijk of zeer moeilijk wordt gemaakt. Deze uitvoerverboden zijn een overblijfsel van den toestand tijdens den grooten oorlog, toen deze uitvoerverboden in bijna alle Europeesche landen, ook in Nederland, werden uitgevaardigd, aangezien men de uit deze beenderen te vervaardigen producten in het eigen land wilde houden. In Maart 1921 werd het uitvoerverbod in Nederland opgeheven, aangezien de Regeering verwachtte, dat in de overige Europeesche landen de uitvoerverboden spoedig zouden worden opgeheven. Deze verwachting is echter niet vervuld. In Duitschland is de uitvoer van ruwe beenderen, op een zeer onbelangrijke hoeveelheid na, nog steeds verboden; België heeft, nadat het uitvoerverbod gedurende korten tijd opgeheven was, wederom een absoluut uitvoerverbod eenige jaren geleden ingesteld en uit Frankrijk is de uitvoer van slechts een zeer geringe hoeveelheid toegestaan. In Nederland echter is de uitvoer van beenderen nog steeds geheel vrij.

Het gevolg van deze situatie is, dat het Syndicaat in staat is in Nederland den prijs voor de grondstof beenderen hoog op te drijven en aldus schade toe te brengen aan de Nederlandsche industrie, zonder dat deze haar tegenmaatregelen kan nemen door in het buitenland eveneens beenderen in te koopen. Doordat voor den oorlog de uitvoer van beenderen uit alle in aanmerking komende landen vrij was, is de Nederlandsche industrie er toen ter tijd steeds in geslaagd (aangezien zij over dezelfde wapens van aanval beschikte als haar buitenlandsche concurrenten) haar eigen inkoopgebied van beenderen te verdedigen. Nu thans de uitvoer van beenderen uit Nederland vrij is, terwijl het buitenland sterk beperkende bepalingen of algeheele uitvoerverboden heeft, is de Nederlandsche industrie in haar strijd tegen het Syndicaat sterk gehandicapt.

Doordat de buitenlandsche industrie, dank zij het exportverbod voor beenderen haar grondstoffen tegen lage prijzen kan inkoopen, en derhalve tegen betrekkelijk lage prijzen kan produceeren, staat het haar vrij een gedeelte van haar winst via de kas van het Syndicaat te besteden voor het opdrijven van de prijzen van beenderen op de Nederlandsche markt.

Het ware te wenschen, dat de door het Economisch Comité van den Volkenbond ontworpen Conventie voor de afschaffing van exportverboden tot positieve resultaten mag leiden. Voor de Nederlandsche lijmindustrie zou dit ongetwijfeld een aanzienlijke verlichting beteekenen. Mocht de aanneming van het genoemde ontwerp op zich laten wachten, of de interpretatie tot teleurstellingen leiden, dan zou het zeker gewenscht zijn ernstig te overwegen of een vernieuwing van het exportverbod voor beenderen ook voor Nederland niet op zijn plaats ware. Hier toch heeft men inderdaad te maken met een van de betrekkelijk zeldzame gevallen, waar, door een belemmerend ingrijpen van de Overheid in het internationale ruilverkeer, de producent wordt gebaat, zonder dat dit aan den consument ten laste komt. Zelfs voor de slagers zou een dergelijk ingrijpen op den duur niet nadeelig behoeven te zijn. Integendeel. Immers, mocht de Nederlandsche industrie onder invloed komen van het Scheidemandel-concern of tot aansluiting bij het kartel worden gedwongen, dan zullen de prijzen op de beenderenmarkt even zeer dalen en is de kans zelfs allerminst uitgesloten, dat het kartel erin slaagt de prijzen te drukken tot beneden het aanvankelijke niveau.

De vraag of een meer dan oppervlakkige belangstelling van de zijde der regeering in de verdere ontwikkeling van de concentratie in de lijmindustrie niet gewettigd zou zijn, worde hier dan ook met nadruk gesteld!

S. POSTHUMA.

¹⁾ Berliner Börsen Zeitung, 22 Januar 1927.

DE ECONOMISCHE CONFERENTIE.

II.

Ik heb in mijn vorig artikel het eerst over de resultaten der conferentie ten aanzien van de verlaging der tarieven gesproken, daar dit verreweg het belangrijkste succes geweest is. Toch is er ook in de overige gedeelten der handels-resolutie nog heel wat te vinden, dat de moeite eener beschouwing loont. Het grootte verschil echter met de uitspraak over de tarieven was hierin gelegen — en hiermede is dan tevens het *minder* belangrijke van dit bijwerk verklaard —, dat het hier onderwerpen betrof, waarover eigenlijk iedereen het in hoofdzaak eens was. Merkwaardig genoeg op zichzelf. Want het ging hier om maatregelen, die over de geheele wereld door de regeeringen getroffen worden, en die hier een unanieme veroordeeling vonden, door een vergadering, waarvan ook een groot aantal regeeringsambtenaren deel uitmaakte, en... waaraan toch misschien het einde nog lang niet te zien is.

In de eerste plaats dan werden de verboden en beperkingen van den in- en uitvoer veroordeeld, helaas met de reserves, die men in het voorontwerp van de Economische Commissie van den Volkenbond aantreft. Deze reserves zijn uitvoerig besproken in dit blad, en toen is terecht opgemerkt, dat zij, bij eenigen kwaden wil, het geheele voorstel van zijn kracht berooven. Ik behoeft er hier dus maar kort aan te herinneren.

De Assemblee had, in hare vergadering van 25 September 1924, op voorstel van de Italiaansche delegatie, aan de Economische Commissie opgedragen te onderzoeken, of een entente mogelijk was, die de afschaffing der verboden en beperkingen van in- en uitvoer tot inhoud zou hebben. Als redenen, die door de verschillende regeeringen werden opgegeven voor het nemen van dergelijke maatregelen, worden door de Economische Commissie van den Volkenbond opgenoemd: vernietiging van het economische evenwicht als gevolg van den oorlog; herstel van de noodige voorraden van levensmiddelen en grondstoffen; waarborging van zekere industrieën, die men onmisbaar acht met het oog op de nationale veiligheid; strijd tegen de stijging van loonen en prijzen; verdediging van de handelsbalans en van de wisselkoersen.

Een reserve maakte de Assemblee nu voor maatregelen, die de bescherming van de levensbelangen ten doel hadden, (*visant la protection des intérêts vitaux des états*). Daarmede had de Economische Commissie dus rekening te houden. De reserve gaf echter bij de uitwerking tot veel verschil van gevoelen aanleiding. Eenerzijds meende men, dat de reserve was uitgeput, met de vermelding van alle uitzonderingen, die men ook vóór den oorlog als billijk gelden liet, en die in art. 4 van het avant-projet vermeld zijn: belangen van nationale verdediging, publieke orde, volksgezondheid, planten- en veterinaire ziekten, openbare zedelijkheid, bewaring van kunstschaten, intellectueelen eigendom, monopolies, enz. Maar anderen hadden een omvangrijker begrip op het oog, en zoo volgde een art. 5, waarin nog eens uitzondering wordt gemaakt voor *buitengewone omstandigheden*, en *levensbelangen van economischen en financieelen aard*. Als voorbeeld werd genoemd: het geval van sterke inflatie. Het bekende Rapport namens de Internationale Kamer van Koophandel door een Commissie uit haar midden aan de Conferentie over de belemmeringen van den handel uitgebracht, gaat met het avant-projet mede, aanvaardt dus ook de reserves. In zijn rede, gehouden bij de algemeene debatten, had de heer Colijn den raad gegeven, de in- en uitvoerverboden en beperkingen af te schaffen onder de reserves, *genoemd in art. 4 van het avant-projet*. Ik acht het te betreuren, dat men aan dezen wenk geen gevolg heeft gegeven.

Men heeft getracht, misbruik te voorkomen, door toevoeging van een tweede alinea aan art. 5, waarin gezegd wordt, dat van de reserve alleen gebruik mag worden gemaakt in inderdaad buitengewone gevallen,

en bij absolute noodzakelijkheid, en dat zij niet mogen worden gebruikt, om de nationale nijverheid te beschermen. Afgewacht moet nu worden, wat de diplomatieke conferentie over deze aangelegenheid, die in November a.s. bijeenkomt, tot stand brengt. Dan toch is eerst het woord aan de regeeringen.

Ten aanzien van de douane-tarieven worden verschillende weliswaar ondgeschikte, maar toch zeer belangrijke wenschen geuit. Allereerst wordt met kracht opgekomen tegen het voortdurend vermeerdere van het aantal posten der tarieven, een politiek die, gelijk bekend is, nauw verband houdt met de clause der meest bevoorrechte natie. Het nieuwe Fransche tarief heeft honderden posten meer dan het voorafgaande. Met name heeft de conferentie afgekeurd het misbruik, dat dezelfde waar onder verschillende posten wordt opgenomen, op den uitsluitenden grond, dat zij van verschillende oorsprong is, een tactiek, waarmede men in het bijzonder onze Hollandsche kaas getroffen heeft.

Behalve op vereenvoudiging heeft de conferentie ook op unificatie in de nomenclatuur der tarieven aangedrongen, welke eveneens het misbruik van discriminaties zal kunnen voorkomen. Opdat de uitvoering van dit denkbeeld niet te lang op zich zal laten wachten, heeft de conferentie aanbevolen, dat de Conseil van den Volkenbond het initiatief zal nemen, om, weliswaar eerst een algemeen plan op te stellen, opdat de systematiek niet verloren ga, maar dan aanstonds te beginnen met die categorieën goederen, die het gemakkelijkst zich voor een gemeenschappelijke nomenclatuur leenen.

Veel discussies zijn gewijd aan de clause der meest begunstigde natie, welke eenerzijds weliswaar het eenige middel is om elkander onder staten het leven niet al te zuur te maken met hooge rechten, maar dan ook anderzijds in den protectionistischen waan op alle denkbare wijzen ontdoken wordt. Vooral de Scandinavische staten waren ten aanzien van deze clause zeer gevoelig, en het kwam mij voor, dat zij bij andere kleine staten aansluiting zochten, om op het punt dezer clause het mogelijke te bereiken.

Het mogelijke. Veel is dat uit den aard der zaak niet. De clause is een in zichzelf onlogisch instituut. De toekenning ervan heeft voor dengeen, die ze toekent, onberekenbare gevolgen. Hij geeft plotseling een aantal concessies, altijd dan in den protectionistischen gedachtengang, die hij aanvankelijk niet heeft willen geven, en niet berekend heeft met het oog op de verhouding tot den bevoorrechte. Waarschijnlijk heeft de clause dan ook eerder tot verhooging dan tot verlaging van tariefmuren gestrekt. Toch was zij op deze bijeenkomst bijzonder in de gunst. Waarom? Ik vermeen, dat daarvoor zeer goede gronden aanwezig waren. Men koestert den wensch, dat er opgehouden zal worden met het maken van discriminaties, met het geven van privileges, die men niet aan allen geeft, met de preferentieele politiek. En men ziet in de clause het middel tot een tegenover ieder een gelijk tarief. Als vrijhandelaar kan ik mij daarin slechts verheugen, want door zulk een tariefpolitiek wordt en aan het protectionisme de spits afgebroken: het mooie daarvan toch is, op geraffineerde wijze de buitenlandsche concurrentie te breken, wat juist discriminatie eischt; en de tariefoorlog moet erdoor verdwijnen, waarmede zooveel economisch nadeel is toegebracht, en zooveel oorlogsbrandstof opgehoopt.

Met dit doel voor oogen heeft men nu vooral een eerlijke toepassing van de clause trachten te waarborgen, door zoo duidelijk mogelijk te omschrijven, wat men eronder te verstaan heeft. Gelijk vanzelf spreekt, deden zich daarbij de twee opvattingen van de clause gelden: de voorwaardelijke, die reciprociteit eischt, en de onvoorwaardelijke, ofwel: de Fransche en de Amerikaansche. De onvoorwaardelijke, als de meest ruime, heeft, gelijk te voorzien was, de overhand gehouden; terwijl verder als eisch gesteld wordt, dat

de werking der clause, noch door uitdrukkelijke bepalingen noch door uitlegging zal worden verzwakt, en in ieder opzicht zoo ruim mogelijk zal worden opgevat. Daarbij heeft men natuurlijk het oog op allerlei uitzonderingen, die de clause van haar kracht plachten te berooven: bijzondere rechten voor nabuurstaten, voor contingenten, voor goederen van bijzonderen oorsprong.

Op één punt wil ik nog in het voorbijgaan wijzen: waar de Fransche gedelegeerde voor het voorwaardelijke stelsel opkwam, dat op zichzelf zeer goed te motiveeren is: het moet niet mogelijk zijn voor een staat, van alle andere staten lage rechten te bedingen, wanneer hijzelf een hoog tarief heeft (het was niet onduidelijk op welken staat dit doelde), daar werd er tevens op gewezen, dat dit niet sloeg op een staat als Nederland, die een laag en autonoom tarief heeft, en die dus bij onderhandelingen niets te bieden heeft. Zulk een staat heeft, zoo werd nadrukkelijk geconstateerd, vanzelf recht op de clause.

Kan op zichzelf de clause ons niet uit den nood helpen, gecombineerd met een eerlijke neiging tot tariefverlaging, en met een tweede voorwaarde kan het een goed stelsel worden. Die tweede voorwaarde is de stabiliteit der tarieven en der handelsverdragen. Het komt er toch voor de verschillende takken der productie vooral op aan, dat de verhouding tusschen de productievoorwaarden in de verschillende landen dezelfde blijft. Afgezien van den invloed op de koopkracht der bevolking, ons dus op het protectionistisch standpunt plaatsend, moeten wij er vooral naar streven, dat de eenmaal bestaande bedrijven dezelfde kansen behouden, opdat niet noodeloos kapitaal verloren gaat, door te gronde gaan van bedrijven. Uit dat oogpunt is de hoofdzaak, dat de productievoorwaarden, wanneer zij eenmaal gewijzigd worden, steeds tegelijk gewijzigd worden in de verschillende landen. Daar dat nu wel nooit gebeuren zal, is de hoofdzaak, dat er zoo weinig mogelijk gewijzigd wordt. De stabiliteit der tarieven en der verdragen is dan ook een der hoofdpunten in de resolutie der handelscommissie geworden. Ook op de wenschelijkheid, geen te plotselinge wijzigingen aan te brengen is gewezen. De debatten over dit punt in verband met het vorige lieten wel eens iets aan duidelijkheid te wenschen over. Het gaat hier toch om twee geheel verschillende zaken. De stabiliteit is van het grootste belang, maar worden er eenmaal wijzigingen in de handelspolitiek aangebracht, dan is het meer of minder plotselinge van ondergeschikte beteekenis. De wijziging zal zooveel mogelijk reeds bestaande handelsverbintenissen moeten ontzien, maar verder gaan kan men moeilijk eischen van een staat, die zijn tarieven verhoogt. Het is tot zekere hoogte zijn rechtmatig belang; plotseling te handelen, daar een aankondiging van tevoren den handel maatregelen doet nemen, om althans voor eenigen tijd het tarief krachteloos te maken. Practisch zal intusschen deze laatste kwestie wel alleen van gewicht zijn voor landen als de Vereenigde Staten, waar de administratieve competenties op het gebied der tariefpolitiek heeft, die zij in andere landen mist. In een land als het onze werpt een tariefwijziging haar schaduw lang genoeg vooruit. Maar hoe noodig een aansporing was, om stabiliteit in de tarieven te brengen, en dus ook handelsverdragen voor langen tijd te sluiten, ontwaart men bij de lezing van een der bijdragen tot de documentatie der conferentie, die van Dr. Grossman „Systèmes de rapprochement économique” (besproken door Prof. G. M. V. S. in Nr. 592 van dit blad). Deze schrijver herinnert eraan, hoe het Methuen-tractaat, dat in 1703 de handelsbetrekkingen tusschen Engeland en Portugal regelde, bedoeld was... voor de eeuwigheid; hoe het Cobden-tractaat van 1860 tusschen Frankrijk en Engeland, dat tien jaar duurde, als voorbeeld voor vele andere beschouwd werd; hoe vóór den oorlog in Midden-Europa tractaten voor twaalf jaar in zwang waren sedert 1891; en hij deelt

dan mede, hoe het staat met den duur der 180 tusschen 1 Januari 1920 en einde Augustus 1926 gesloten handelsverdragen, waarvan men de lijst vindt in het Board of Trade Journal. Daaronder zijn zes verdragen van tien jaar, zes van vijf jaar; twee van vier jaar; negen van drie jaar; vier van twee jaar, samen dus maar zeven en twintig van langer dan een jaar; bij de andere zijn er verscheidene, die niet langer duren dan drie maanden. Als men dan bedenkt, dat iedere opzegging den ondergang van bloeiende ondernemingen beduiden kan, dan is het geen wonder, dat het economisch leven kwijnt.

De uitspraak van de conferentie over „dumping” is niet erg fraai geworden, en dat is geen wonder. Op de laatste vergadering schrapte men nog de definitie, omdat men het niet eens kon worden over de beteekenis van het begrip, doch sloeg den raad van Prof. Ansiaux, dat men er dan ook niets over zeggen moest, in den wind. Zoo draagt de geheele resolutie het kenmerk der onzekerheid. Men constateert, dat de onvastheid, die de dumping-practijk in den handel brengt, wel eens meer nadeel aanricht, dan het voordeel der lage prijzen bedraagt, en dat dit vooral het geval is, waar machtige concerns het middel aangrijpen, om buitenlandsche concurrentie te vernietigen, om dan, meester van de markt, de prijzen op te zetten. Op de laatste vergadering der Commissie luidde het slot der resolutie nog, dat *wanneer* men dumping „tot een minimum gereduceerd wilde zien” lage invoerrechten het beste middel zijn. Een inderdaad zeer juiste conclusie. (Als ander middel wordt nog genoemd: stabiliteit van den handel en de productie. Dit is mij echter niet duidelijk geworden, daar „dumping” eerst zelf als een oorzaak van onstabiliteit wordt beschreven.)

De coördinatie-commissie heeft de uitspraak blijkbaar nu wat heel slap gevonden, en positief geschreven, dat de conferentie meent, dat „dumping” tot een minimum moet worden gereduceerd. Echter heeft zij toch weer niet gewaagd, afweermatregelen aan te bevelen, maar daarentegen gewaarschuwd, dat landen, die tot zulke middelen hun toevlucht meenen te moeten nemen, daarmee toch zeer voorzichtig moeten zijn.

Mij wil het voorkomen, dat de conferentie verstandig zou hebben gedaan, positief de aandacht te vestigen op de zeer verschillende definities van dumping, die er op wijzen, dat men met de vrees voor dumping voor een zeer groot deel te doen heeft met zuiver protectionisme, met vrees voor goedkoop invoer. Men spreekt tegenwoordig namelijk al in menig geval van dumping, waar niet in het buitenland goedkoop verkocht wordt dan in het binnenland, maar waar om de eene of andere reden... de productie in het eene land goedkoop kan zijn dan in het andere! Terecht heeft de bejaarde en sympathieke Sir Norman Hill, een Engelsche liberaal en vrijhandelaar van den ouden stempel, gelijk zij helaas meer en meer verdwijnen, om plaats te maken voor mannen met heel wat slapper overtuiging, telkens weer in de sub-commissie op dit feit gewezen.

Sterk had de conferentie gestaan, wanneer zij alleen de aanklacht had gericht tegen het „dumpen” van groote concerns om buitenlandsche concurrentie te vernietigen. Hier heeft men ten eerste met een duidelijk begrip, immers met een duidelijk aanwijsbare zaak, te doen; tevens met een zaak, die onomwonden kan worden afgekeurd; en waartegen inderdaad lage tarieven het beste afweermiddel zijn: slechts binnen tariefmuren kan dergelijk dumping gedijen. Dat er overigens van de andere afweermiddelen weinig terecht komt is de indruk, dien ik verkregen heb uit de uitvoerige documentatie van Trendelenburg. Alleen in Canada, Z.-Afrika en N.-Zeeland is men ertoe overgegaan; concrete gegevens over werkelijke gevallen en het gebruik der middelen zijn echter niet eens aanwezig. Alle andere landen lieten het bij een zeker begin van uitvoering.

Niet zeer consequent is er op conferenties, die de invoerrechten niet principieel aandurven, altijd een zeer sterke strooming tegen uitvoerrechten; te verklaren uit het feit, dat zij grootendeels bestaan uit vertegenwoordigers van de groote industrielanden, en dat de gedelegeerden der grondstoffenlanden, die uitvoerrechten, en als fiscaal maatregel, en ter protectie van industrieën, die de grondstoffen verwerken, plegen te heffen, er in de minderheid zijn. Men raakt hier aan de belangrijke kwestie der grondstoffen. In Genua heeft men in 1922 een zeer onduidelijke conclusie samengesteld in dezen zin: het land van oorsprong was gerechtigd de grondstoffen te houden, voor zoover het die noodig heeft. Wat er te veel is, behoort het af te geven, en dan geen hooge uitvoerrechten te heffen. Alsof wat men noodig heeft, een absoluut vaststaande hoeveelheid zou zijn.

Deze conferentie heeft juist als grondbeginsel gesteld, dat de grondstoffen vrij moeten circuleeren, terwille van de normale ontwikkeling der productie; en dat ieder uitvoerrecht de tendentie heeft de natuurlijke ongelijkheid tusschen de verschillende landen, die bestaat door de geografische verdeeling der natuurlijke rijkdommen, te vergroeten. Niet ten onrechte stelde de gedelegeerde van Cuba de vraag: waarom moogt gij uwe industrieartikelen wel duur maken voor ons, en mogen wij onze grondstoffen niet duur maken voor U? Als men die vraag was gaan beantwoorden, was men in den vrijhandel beland, en dat zou toch al te erg geweest zijn. Dus gaf men geen antwoord, maar versterkte alleen de uitzonderingen, die men gemaakt had voor de belangen van den fiscus en bijzondere omstandigheden, nog eenigszins; niet echter door de Zuid-Amerikanen liet men zich in deze richting bewegen, maar door een jongen Fin, die de vergadering wist te roeren door de opmerking, dat zijn vaderland weliswaar rijk aan hout, maar daarentegen arm aan zout was!

Ten slotte heeft de conferentie nog eens aangedrongen op voortzetting van het werk van den Volkenbond in zake eenheid van het wisselrecht, handelsarbitrage, tegengaan van deloyale concurrentie en het economische en fiscale statuut van vreemdelingen en vreemde vennootschappen; aangedrongen ook op voortzetting van het in 1913 begonnen werk in zake een internationaal te Brussel gevestigd Bureau van Handelsstatistiek; verder op het afschaffen van alle indirecte middelen, als subsidies en discriminatoire tarieven, ter bevordeeling van den nationalen handel en de nationale vlag; op ratificatie van de verkeersconventies van Barcelona en Genève (1921 en 1923) en van de conventie voor de vereenvoudiging van douaneformaliteiten van Genève, (1923) en op verdere samenwerking van de Internationale Kamer van Koophandel, de Union Internationale des Chemins de Fer en de Commissies der groote Europeesche stroomen met de organisaties van den Volkenbond in het verkeersvraagstuk.

De handelscommissie nam nog een eenigszins uit het schema vallende resolutie aan tegen privilegies van overheidsbedrijven. Ten slotte werd in de resolutie over de toepassing der tarieven vonnis gestreken over de methode van een zeker groot rijk, om door agenten een inquisitoriaal onderzoek te doen instellen naar den kostprijs van invoerartikelen, ten einde het ad valorem recht toe te passen; een methode, die veel ergernis gewekt heeft.

Voor de uitvoering van al deze wenschen wordt bij herhaling in de resoluties verwezen naar den Volkenbond, in de allereerste plaats, gelijk ik de vorige maal reeds vermeldde, voor een onderzoek inzake tariefverlaging. In verband daarmee werden thans geen speciale middelen aangewezen. Men meende, dat de Volkenbond zoo vrij mogelijk in haar onderzoek moest zijn; aanbevolen wordt echter, dat hij de representatieve kringen der productie zal raadplegen. Zoo bleven plannen als die van een Europeesche tolunie, van een „plafond douanier”, gelijk de Oostenrijksche gede-

legeerde Riedl voorgesteld had (een conventieel maximum van tariefrechten), en van een enquête naar het verband tusschen levensstandaard en tarief, voorgeslagen door de arbeidersgroep, vanzelf onbesproken. Het laatste plan was wat doctrinair, waar het meende op grond van zulk een onderzoek direct te kunnen komen tot een vast schema van rechten voor iederen staat, maar niet onvermeld mag blijven, dat het tevens een algemeene langzame vermindering der rechten voorstelde, met als einddoel geheele afschaffing van alle beschermende rechten, gelijk dit ook voorkomt in het Memorandum van het Comité ter voorbereiding eener Europeesche tolunie, dat Dr. Lüders en schr. dezes aan de Conferentie hebben doen voorleggen en verder aandrang op onderzoek van de mogelijkheid eener dergelijke tolunie, als overgangsstadium tot een algemeen stelsel van vrijhandel.

Ik eindig deze samenvatting van het werk der handelscommissie met het vermelden van een belangrijken wenk, die op voorstel van Sir Hubert Llewellyn Smith en Loucheur in de resolutie over de handelsverdrager is opgenomen. Aan de staten wordt de raad gegeven, in geval van geschil tot arbitrage hun toevlucht te nemen of beter zich tot het Hof van Internationale Justitie te wenden; er is opgemerkt, dat wellicht te eeniger tijd het Hof zou kunnen worden uitgebreid met een speciale Kamer voor handelsaangelegenheden. „De Conferentie acht zich niet competent, tot een uitspraak over de mérites van dit denkbeeld, maar wenscht het over te brengen aan den Raad van den Volkenbond, opdat deze het zal onderzoeken.”

E. C. V. DORP.

Rectificatie. In het artikel „Nationaliteit en Belastingplicht”, voorkomend in het nummer van 1 Juni No. 596, staat op blz. 489, linker kolom even boven het midden, „moveerend goed”. Dit moet zijn „onroerend goed”. Op blz. 489, rechter kolom, staat in de laatste alinea „vrij antipathiek”. Lees „mij antipathiek”. Op blz. 490, laatste alinea, staat „Toegegeven, dus”. Dit moet zijn: „Toegegeven, doch”.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

DE WET OP DE VAKVEREENIGINGEN IN ENGELAND.

De heer F. W. Forge te Londen schrijft ons:

De „Trade Disputes and Trade Unions Bill”, die thans door een commissie in het Parlement onderzocht wordt, is een gevolg van de algemeene staking van verleden jaar en een poging om de wet, zooals die is vastgesteld in de Trade Union Acts van 1871 tot 1917 te wijzigen en te verbeteren, ten einde herhaling van een dergelijke ramp te voorkomen en de minder aangename practijken, die worden aangewend om haar te steunen voortaan onmogelijk te maken. Zooals de vertegenwoordiger van de Regeering, de Minister van Justitie, Sir Douglas Hogg, officieel verklaarde, is het doel van de wet om de onwettigheid van de algemeene staking boven alle twijfel te verheffen en te bepalen, dat niemand strafbaar zal zijn, indien hij er niet aan deelneemt; dat intimidatie onwettig is; dat niemand gedwongen zal zijn bij te dragen aan de fondsen van eenige politieke partij en ten slotte, dat zij, die in dienst van den Staat zijn, hun onverdeelde trouw daaraan moeten geven. Over elk dezer punten, het laatste misschien uitgezonderd, zijn alle partijen het grootendeels eens, maar men beweert, dat aan den eenen kant de tegenwoordige tekst voldoende is en aan den anderen kant de gewijzigde wet aan de rechters zooveel vrijheid laat en zoo vaag is, dat de werkzaamheid van de vakverenigingen en van haar individuele leden zoo ernstig belemmerd zal worden, dat hun positie erdoor wordt teruggebracht tot die van een eeuw geleden.

Beschouwen wij thans de wet zelf. Artikel I, welke de onwettigheid van de algemeene staking behandelt, bepaalt, dat iedere staking onwettig is „indien deze

eenig ander doel of nevendoeel heeft dan de voortzetting van een arbeidsgeschil binnen den handel of de industrie, waarin de stakers werkzaam zijn, of wel indien deze gericht is op of berekend om dwang uit te oefenen op de Regeering, hetzij direct, hetzij door ellende over de bevolking te brengen". De moeilijkheid om te omschrijven wat een „handel of industrie" is en waaruit „dwang" bestaat, zal direct opvallen. De vakverenigingen hebben in de laatste tijden een sterke neiging getoond om sympathiestaking te bezigen als wapen om een regeling voor arbeidsgeschillen af te dwingen, louter door de industrie met verlamming te bedreigen, en in het algemeen om stakingen af te kondigen met andere doeleinden dan die, welke zuiver loon- en uurkwesties betreffen. De Regeering beantwoordt het verzoek om een definitie van „handel of industrie", met te zeggen, dat een sympathie-staking wettig is, indien zij rechtstreeks pressie uitoefent op de werkgevers van de eerste groep stakers, maar dat zij onwettig is, indien zij tot doel of tot gevolg heeft, inderdaad zulk een ellende over de bevolking te brengen, dat zij dwang op de Regeering uitoefent. De maatstaf moet de uitwerking, niet de beweegreden zijn. Er is nog steeds geen definitie van „dwang", maar het is duidelijk, dat dit veel verder gaat dan de algemeene staking en dat sympathie-stakingen op groote schaal onwettig zullen zijn. Er worden interessante vragen opgeworpen, in hoeverre de staking belangrijk moet zijn om de Regeering te dwingen en deze vragen zullen door het gerecht worden beantwoord. Dit lijkt ons een geschikt punt om artikel I verder onbesproken te laten en direct over te gaan tot de beschouwing van artikel VII, hetwelk den Minister van Justitie de macht geeft een bevel uit te vaardigen om het gebruik van de verenigingsfondsen, in strijd met de wet te voorkomen.

Het is veel wenschelijker een onwettige staking te voorkomen dan de stakers te straffen, nadat deze heeft plaats gevonden. Zelfs is het noodzakelijker bij voorbaat op de fondsen der vereeniging beslag te leggen en door onthouding der strijdmiddelen een onwettige staking te verhinderen dan te wachten totdat het geld is besteed en de vereeniging eerst dan bankroet te laten gaan. Maar artikel VII doet meer dan dit, want de beslissing van de rechters om op aandrang van den Minister van Justitie zulk een bevel uit te vaardigen, zou tot gevolg hebben, dat de betrokken staking *prima facie* onwettig was. De vereeniging in kwestie zou dan het geval voor het gerecht brengen, aangezien zij anders de staking niet geldelijk kon steunen en indien zij het proces verloor, zou de beraamde actie onwettig zijn. Dit is natuurlijk de opzet, waartegen in het bijzonder de arbeiderspartij protesteert. Het karakter van de Taff Vale en Osborne uitspraken ligt nog te versch in het geheugen. In elk geval ontnam het genomen besluit iedere beteekenis aan de bijzondere voorrechten, welke de wetgever, volgens algemeene opinie, van plan was geweest aan de vakverenigingen te verleen. Klaarblijkelijk valt te verwachten, dat het gerecht voortaan weer even weinig liberaal zal zijn als indertijd het geval was. Deze vrees kan ongegrond blijken, maar zij wordt door de geschiedenis zeker gerechtvaardigd. Wij keeren nu terug tot de straffen, welke volgens artikel I zullen worden opgelegd aan vertegenwoordigers en individueele leden. Indien de staking niet verhinderd wordt, ofschoon zij op grond van artikel 7 onwettig is verklaard, zijn alle verantwoordelijke personen blootgesteld aan boeten tot een maximum van 10 pond of aan gevangenisstraf van hoogstens drie maanden bij veroordeeling door een rechtbank van magistraten, of aan gevangenisstraf van twee jaar na veroordeeling op rechtelijke aanklacht. De maximum vonnissen zijn aanzienlijk en het is duidelijk, dat vertegenwoordigers van vakverenigingen zeer nauwkeurig zullen hebben na te gaan of een staking al dan niet wettig is, alvorens haar af te kondigen of te ondersteunen, indien zij

er ten minste prijs op stellen hun vrijheid te behouden.

Artikel 2 behandelt uitsluitend het vraagstuk der bescherming van den arbeider, die weigert deel te nemen aan een onwettige staking. Het wijzigt de positie van den „onkruiper" in andere omstandigheden volstrekt niet. De eenige belangrijke critiek, die er tegen aangevoerd wordt, is, dat zij den arbeider, die weigert deel te nemen aan een onwettige staking in een betere positie plaatst dan zijn collega's, doordat hij bij de vereeniging aanspraak kan maken op voorrechten, terwijl zij dit niet kunnen doen onder de bestaande wet. Wij gaan nu over tot artikel 3, dat handelt over intimidatie en dat na artikel 1, het belangrijkste artikel van de wet is. Men beweert, dat dit artikel slechts verklarend is en geen wijzigingen aanbrengt, doch slechts de tegenwoordige wet uiteenzet. Dit is in groote lijnen juist, behalve dat zij een nieuwe definitie geeft van intimidatie. Iedere handeling, die een redelijke vrees of een lichamelijken, geestelijken of maatschappelijken angst doet ontstaan, bij den persoon, die men wil dwingen, is intimidatie. Feitelijk is dit altijd de bedoeling geweest, maar gedurende de kolen- en algemeene staking werd het duidelijk, dat de posten voor het grootste gedeelte geloofden, dat zoolang zij niet dreigden iemands hoofd af te slaan of zijn huis en inboedel af te breken, zij binnen de wet bleven. Ook hier is de maatstaf natuurlijk het resultaat, dat men redelijkerwijze van een gegeven handeling verwachten kan. De interpretatie is en moet aan het gerecht worden overgelaten, terwijl het aan de kracht van het algemeen inzicht in de sociale groep, waartoe de arbeider behoort, wordt overgelaten, een disciplinaire handeling uit te oefenen zonder speciale bedreigingen te gebruiken.

Artikel 4 behandelt de kwestie der bijdragen van leden van vereenigingen voor de politieke fondsen van de arbeiderspartij. Vroeger was het regel, dat alle leden bijdroegen en de betaling, die bestemd was voor de ondersteuning van de partij, in de algemeene heffing was inbegrepen, een betaling, die een van de voorwaarden is van lidmaatschap. Terzelfdertijd is het voor een lid altijd theoretisch mogelijk geweest toe te treden zonder eenige verplichting voor het betalen van de politieke contributie op zich te nemen. In werkelijkheid maakte de kracht van de publieke opinie een dergelijken gang van zaken moeilijk. De wet stelt vast, dat de politieke heffing alleen kan plaats hebben van leden, die een formulier hebben geteekend, dat op een bepaalde manier is opgesteld en verklaart, dat de betrokkene bereid is de contributie te betalen. Dit vermeerdert klaarblijkelijk het werk, dat de inning met zich brengt en kan, onder overigens gelijke omstandigheden, op het totaalbedrag van invloed zijn. Men kan echter niet zeggen, dat het onrechtvaardig is en het ergste ervan is, dat het misschien op het oogmerk ondoelmatig is, nu al het mogelijke gedaan moet worden om samenwerking te bevorderen tusschen kapitaal en arbeid. Deze critiek is natuurlijk min of meer van toepassing op de heele wet.

Artikel 5 en 6 voorzien respectievelijk in de sociale positie van personen, die in dienst zijn van den Staat en van plaatselijke en andere openbare autoriteiten. De inhoud van artikel 5 is, dat een burgerlijk ambtenaar met een volledig aantal diensturen tot geen vereeniging mag behooren, waarvan het lidmaatschap niet is beperkt tot diegenen, die in dienst zijn van den Staat, behalve indien hij reeds lid is van een dergelijke vereeniging en hij door terugtrekking pensioenvoordeelen zou verliezen. Iemand, die behalve een burgerlijk ambt nog een andere betrekking bekleedt, kan lid blijven van zijn andere vereeniging of organisatie, indien het voornaamste doel daarvan is invloed uit te oefenen op arbeids- en loontoestanden. De straf, die kan worden opgelegd bij overtreding van deze voorschriften, kan ontslag uit den dienst zijn. De wetsbepalingen voor plaatselijke autoriteiten zijn anders, want hier is het de werkgevende autoriteit,

aan wien belet wordt eenig verschil te maken in de voorwaarden voor werkgeving, op grond van het feit of de employé al dan niet lid is van een vakvereniging. Met andere woorden, de overheden moeten voortaan „open huizen” zijn. Hiertegenover staat, dat een employé of een groep employé's van zulk een overheid, die zijn dienstcontract verbreekt op een wijze, die de juiste vervulling van de functies van de overheid op het spel zet, bloot staat aan de boeten, omschreven in artikel 1. Artikel 7, dat reeds behandeld is, besluit het wetgevende gedeelte. De wet heeft zeer veel optien gebaard en is zin voor zin bestreden in het Lagerhuis, maar het is uiterst twijfelachtig, of zij in werkelijkheid veel aandacht heeft getrokken onder de arbeidersgroepen. In de gegeven omstandigheden is zij een nuttig propagandawapen voor de oppositie. Wat haar uiteindelijke gevolgen betreft, zal alles afhangen van de interpretatie, die de rechters ervan geven. Dat zij hun macht om in te grijpen in industriele geschillen aanzienlijk vermeerderd, valt niet te ontkennen.

DE HERZIENING VAN HET FRANSCHÉ DOUANETARIEF.

Prof. Bertrand Nogaro te Parijs schrijft ons:

De schrijver van deze mededeelingen heeft reeds de vorige maand een algemeene uiteenzetting gegeven van het nieuwe Fransche douanetarief en van de beginselen, die daaraan ten grondslag zouden moeten liggen, te oordeelen naar de uiteenzetting van de motieven van het voorstel der Regeering. De discussie is geopend voor de Kamer van Afgevaardigden; zij deed zich in het begin voor als een streng technisch debat, hetgeen men kon opmaken uit het kleine aantal afgevaardigden, dat ter vergadering aanwezig was. Nadat echter een amendement, dat door een socialistischen afgevaardigde was voorgesteld, verworpen was, bleek uit het plotseling samengaan van de meerderheid der stemmen, dat het debat een politiek karakter droeg, zoodat het voor een goed bezochte vergadering werd voortgezet. De Kamer van Afgevaardigden heeft zich ten slotte vereenigd met een motie, die ten doel had de artikelen, welke de *principes* van het nieuwe douanestelsel inhielden, achter elkaar af te handelen, terwijl zij de stemming over artikel I en de schaal, die het eigenlijke douanetarief vormt, tot een lateren datum — begin Juni — heeft uitgesteld.

Hoewel de Minister van Handel zich met dit voorstel heeft vereenigd, hebben de sprekers van de tegenpartij er prijs op gesteld, op de werkelijke beteekenis van deze onderbreking der discussie den nadruk te leggen.

De Minister stemde er inderdaad in toe de discussie van elk der douanerechten afzonderlijk tot een later tijdstip uit te stellen, zonder een uiteenzetting van het geheel te hebben gegeven. Hem werden dan ook een bepaald aantal vragen gesteld, die nog niet beantwoord zijn.

Deze vragen luiden als volgt:

Is het inderdaad juist, dat het nieuwe douanestelsel een vervolg is op dat van 1892, hetwelk een dubbel tarief eischt om de autonomie op handelspolitiek gebied te verzekeren? Inderdaad, toen in 1892 een dubbel tarief werd ingevoerd — een algemeen en een minimumtarief — werd dit gedaan om het Parlement in de gelegenheid te stellen zelf de uiterste grens te bepalen van de concessies, welke door de Fransche onderhandelaars in hun overeenkomsten met hun buitenlandsche collega's konden worden verleend: voortaan streefden de door Frankrijk gesloten handelsverdragen ernaar, den contractanten het voordeel van een minimumtarief te waarborgen voor alle of voor een gedeelte van de in Frankrijk ingevoerde artikelen, maar het Fransche Parlement behield het recht dit minimum te bepalen. Thans schijnt wel, dat het de bedoeling van de Regeering is geweest om de Fransche onderhandelaars niet alleen te wapenen door de invoering van een vrij hoog

algemeen tarief, maar ook nog door een verhooging op enkele punten van het minimumtarief zelf, een en ander met de bijgedachte, dat het niet geheel onmogelijk zou zijn, om, na onderhandelingen, aan een vreemd land eenige reducties op dit minimum te verleen, welke daarna aan de bekrachtiging van het Parlement zouden worden onderworpen. Wat kan het doel en de juiste draagwijdte van zulk een proces zijn? Dit heeft de Minister nog niet aan het Parlement te kennen gegeven.

Anderzijds is het nieuwe tarief, dat ongeveer 8.000 posten zal bevatten in plaats van de nog geen 2.000 van vroeger, voortaan zoodanig gedifferentieerd, dat het op het eerste gezicht onmogelijk is de nieuwe rechten met de oude te vergelijken. Den Minister van Handel is dus verzocht om althans beknopte aanwijzingen te geven over de verhooging der belastingen, die het gevolg zou kunnen zijn van de wijziging van de voorgestelde tarieven. Zijn aandacht werd eveneens gevraagd voor den terugslag, dien het nieuwe tarief op de kosten van levensonderhoud en de kostprijzen van de industrieelen zou hebben; ten slotte heeft men hem gevraagd of de eventuele verhooging van het levensonderhoud, die eruit zou kunnen voortvloeien, zou kunnen samengaan met de handhaving van de stabilisatie van den franc op den huidige koers.

Daar de Minister van Handel zich volkomen zeker voelde van zijn zaak, meende hij niet te hoeven antwoorden op deze reeks vragen en verkreeg aanvankelijk toestemming om onmiddellijk tot het debat over de artikelen over te gaan; maar daarop zijn een reeks moties voorgesteld in den geest van de hierboven genoemde, die ten doel hadden de voortzetting van het debat op te schorten. Onder deze omstandigheden is de discussie over het eigenlijke tarief uitgesteld tot Juni, ongetwijfeld met het vooruitzicht, dat niet alleen een onderzoek van elk der voorgestelde rechten, maar een nieuw algemeen debat zal plaats hebben, dat tot opheldering van de hierboven genoemde vragen kan leiden.

* * *

Hoe het zij, men kan thans als vaststaand beschouwen, dat de tekst, die den grondslag legt voor het nieuwe douanestelsel — afgezien van het eigenlijke tarief van invoer — wordt aangenomen; immers, het is niet zeer waarschijnlijk, dat deze tekst noemenswaardige wijzigingen zal ondergaan, wanneer hij aan den Senaat zal worden voorgelegd.

De Kamer heeft het tweede artikel aangenomen, dat de Regeering de bevoegdheid verleent elk kwartaal het bedrag van de ingevorderde rechten automatisch bij ministerieel besluit te wijzigen, indien een verandering van minstens 20 pCt. van het indexcijfer der groothandelsprijzen ontstaat.

Indien de stabilisatie van het muntwezen — die zoo onwankelbaar in Frankrijk kan worden ingevoerd — wordt gehandhaafd, is het niet zeer waarschijnlijk, dat er voortaan wijzigingen van zulk een omvang zullen plaats hebben; toch heeft men reeds de opmerking gemaakt, dat de toepassing van het douanetarief van dien aard was, dat ze de prijzen deed stijgen; maar men moet wel veronderstellen, dat deze stijging niet zóó groot zal zijn, dat de toepassing van het nieuwe tarief onmiddellijk haar eigen verhooging met zich meebrengt.

Artikel 5, dat de Regeering toestaat in bepaalde bijzondere omstandigheden de douanerechten bij ministerieel besluit te verhoogen, te verlagen of op te schorten, onder voorbehoud, dat een wetsontwerp zal worden ingediend, waarin het besluit wordt gesanctionneerd, is eveneens aangenomen, evenals de andere artikelen, die toekomstige technische beschikkingen bevatten, waarbij wij hier niet behoeven stil te staan.

* * *

Het douanestelsel tusschen Frankrijk en de koloniën is eveneens aangenomen, nadat er eenige wijzigin-

gen door de douanecommissie in zijn aangebracht.

Hier zijn nog in principe de besluiten van 1892 gehandhaafd. De Fransche koloniën blijven in twee groepen verdeeld: de gelijkgestelde koloniën en die, welke onder een bijzondere regeling vallen; maar voortaan zijn het de gelijkgestelde koloniën, welke in den tekst genoemd worden; zij omvatten Indo-China, Madagascar en onderhoorigheden, Guadeloupe en onderhoorigheden, Martinique, Guyana, Réunion, Nieuw Caledonië en Gabon.

Men dient er aan toe te voegen, dat Algerije in het genot is van een zoodanig douanestelsel, dat men dit land in zijn geheel genomen kan beschouwen als een gelijkgestelde kolonie; maar gegeven de gewoonten van de Fransche administratie wordt Algerije eerder beschouwd als een uitbreiding van het moederland dan als een eigenlijke kolonie.

Zooals bekend, bestaat het stelsel van de handelspolitieke gelijkstelling hoofdzakelijk hierin, dat het douanerecht, toegepast op de grenzen van gelijkgestelde koloniën, hetzelfde is als het douanerecht, dat op de grenzen van het moederland wordt toegepast. Toch is het mogelijk, dat er wijzigingen worden aangebracht, die er toe kunnen leiden, dat de zoogenaamde gelijkgestelde koloniën feitelijk een afzonderlijk douanestelsel hebben.

Een ander normaal gevolg van de gelijkstelling, die als het ware de grens van de Fransche douane uitbreidt tot de grenzen van de koloniën, kon bestaan in de afwezigheid van elk douanetarief tusschen de laatstgenoemde en het moederland, en de vrije circulatie der producten tusschen hun respectievelijk grondgebied; dit principe was echter in de wet van 1892 niet duidelijk neergelegd en de producten uit de koloniën, suiker enz., werden bij hun komst in Frankrijk belast. De douanecommissie der Kamer heeft er prijs op gesteld op dit punt het Regeeringsontwerp nauwkeurig uit te werken en in den aangenomen tekst is vastgesteld, dat „de oorspronkelijk Fransche en Algerijnsche producten vrij van invoerrechten in de koloniën van de eerste groep (gelijkgestelde) worden toegelaten” en dat omgekeerd „de oorspronkelijk uit de koloniën van de eerste groep afkomstige producten *vrij van invoerrechten* in Frankrijk en Algerije worden toegelaten”.

Dit principe heeft men echter niet zonder een enkel beperkend voorbehoud kunnen aanvaarden. Wat betreft suiker, heeft de commissie voor douane-aangelegenheden beslist, dat het bij invoer geheven recht, dat minder hoog is dan dat op vreemde suiker, voortaan „consumptie-recht” genoemd zou worden. Wat melasse betreft, voegt de wet er zelf aan toe, nadat zij het principe van den vrijen invoer heeft gestipuleerd, dat „melasse, die niet voor distillatie bestemd is, slechts de helft van het minimum-tarief van het moederland hoeft te betalen”.

Wat de koloniën van de tweede groep betreft, d.w.z. de niet-gelijkgestelden, behouden zij een afzonderlijk stelsel, dat de vrijstelling van douanerechten niet noodzakelijkerwijze impliceert, en zelfs niet inhoudt, dat zij voorkeur genieten voor de Fransche producten. Toch is de algemeene grondslag, dat de Fransche en Algerijnsche producten vrij van invoerrechten in het gebied van de tweede groep (niet gelijkgestelde koloniën) worden toegelaten. De vrijstelling van douanerechten voor de Fransche producten blijft dus de algemeene regel, maar men moet ten slotte de koloniën van de tweede groep in *twee categorieën onderverdeelen*: die, welke een recht van voorkeur behouden ten opzichte van de nationale producten en de andere. Men kan in de eerste categorie rangschikken: Fransch Guyana, Mauritanië, Senegal, Fransch Soedan, Taïti, St. Pierre en Michelon; deze koloniën hebben omgekeerd het genot van vrijstelling van rechten in Frankrijk en Algerije, voor grondstoffen, die voor de industrie bestemd zijn; en voor levensmiddelen, die zij er importeerden, en waarvan de lijst bij ministerieel

besluit zal worden vastgesteld. Wat de andere producten betreft, zullen zij ten volle in het genot worden gesteld van het minimum-tarief of van een bij ministerieel besluit verminderd tarief.

De niet gelijkgestelde koloniën, die geen voorkeur verleen aan nationale producten, zijn de Ivoorkust, Dahomey, Boven-Volta, het gebied van den Niger, Midden-Congo, Oubangi, Fransch Somaliland, de Fransche nederzettingen in Indië, terwijl men aan deze lijst dient toe te voegen de Afrikaansche gebieden onder mandaat van Kameroen en Toko.

Zooals men kan zien, omvat deze laatste lijst een gedeelte van het gebied, dat onder het algemeen beheer van Midden- en West-Afrika staat, terwijl een ander gedeelte van dit gebied onder de vorige groep valt. Deze laatste bezittingen verleen geen voorkeur aan producten uit het moederland of Algerije, terwijl zij evenmin recht hebben op voorkeurstarieven, wat betreft hun export naar het moederland of Algerije. De wet verleent hun slechts het genot van het minimum-tarief, maar voorziet erin, dat bij ministerieel besluit verlagingen kunnen worden toegestaan.

Wanneer men de nieuwe teksten vergelijkt met de vorige wet, bevatten zij eenige nadere aanduidingen, die ertoe leiden, dat de toepassing van het tarief van het moederland voor de gelijkgestelde koloniën beter verzekerd is. Zoo wordt aan de gouverneurs der koloniën de verplichting opgelegd, deze nieuwe tarieven binnen twee maanden na den datum van hun publicatie in de Fransche staatscourant in het openbaar af te kondigen. Deze bepaling is niet overbodig, want het kwam soms inderdaad voor, dat de gouverneurs van de koloniën de toepassing van de door het moederland uitgevaardigde wetten opschortten door ze niet af te kondigen.

Eveneens bepaalt men nauwkeurig de voorwaarden, waaronder de koloniën afwijkingen zullen kunnen verkrijgen van de toepassing van het tarief van het moederland. De Regeeringsraden van de genoemde koloniën zullen het aanvragen van deze afwijkingen kunnen overwegen, wanneer de tarieven van het moederland nog niet in het openbaar zijn afgekondigd; deze verzoeken om afwijking zullen een uitstel ten gevolge hebben totdat de Regeering van het moederland over hun aanneming of hun verwerping zal hebben beslist.

Wanneer het tarief van het moederland reeds zal zijn toegepast, zal een verzoek om speciale tarieven het onderwerp moeten uitmaken van een departementale beslissing met een uitstel van hoogstens drie maanden, te rekenen vanaf de ontvangst van de overwegingen der locale raden van de koloniën.

Ten slotte voegt men eraan toe, dat de speciale tarieven der koloniën in een constante verhouding moeten blijven tot die van het moederland: ze moeten dezelfde percentages van vermeerdering of vermindering ondergaan als de tarieven van het moederland onder voorbehoud van het recht van de locale raden, om afwijkingen aan te vragen.

Men kan vaststellen, dat de douanecommissie der Kamer gepoogd heeft het denkbeeld van de handelspolitieke gelijkstelling nader uit te werken door in principe vast te leggen, dat behalve speciaal aangevraagde afwijkingen niet alleen de rechten, welke aanvankelijk door de nieuwe wet zijn vastgesteld, zullen worden toegepast, maar in het algemeen het recht zelf, dat in het moederland in werking zal zijn ten gevolge van de wettelijke wijzigingen en misschien beter gezegd, van de handelsovereenkomsten. Dit laatste punt is echter hachelijk en schijnt niet goed te zijn opgehelderd.

Wat de koloniën met een speciaal stelsel betreft, is geen enkele wezenlijke verbetering aangebracht. De douane-commissie der Kamer heeft slechts de reeds bestaande gewoonte gewettigd om de locale raden der koloniën te raadplegen, alvorens ministerieele besluiten, bestemd om hun douanetarieven te regelen, uit te vaardigen, terwijl zij vaststelt, dat de instelling der

speciale douanetarieven in de niet gelijkgestelde koloniën zal plaats vinden volgens hetzelfde proces, als de afwijkingen ten opzichte van de tarieven van het moederland in de gelijkgestelde koloniën.

Bovendien is het principe gehandhaafd, dat de handel tusschen koloniën vrij van rechten zal plaats vinden, onverschillig tot welke groep de koloniën behooren, echter met één voorbehoud voor zoover het Fransch-Indië betreft, en, zooals vanzelf spreekt, Algerije, dat door de Fransche administratie niet als een kolonie wordt beschouwd. „Ten slotte zijn de vreemde producten, welke in Frankrijk, Algerije of een kolonie door betaling van douanerechten zijn genationaliseerd, voor zoover zij weer worden uitgevoerd naar een ander Fransch gebied, in het land van bestemming onderworpen aan betaling van het eventueele verschil tusschen de rechten van het locale tarief en die, welke reeds voldaan zijn”.

Deze tekst, hoewel kort, brengt een belangrijke verzachting aan in de strengheid van de huidige wetgeving, want thans voldoen de vreemde producten, welke weder in Frankrijk of in Algerije geïmporteerd worden, na genationaliseerd te zijn door de betaling van rechten in een andere Fransche bezitting, tweemaal de invoerrechten: den eersten keer in de kolonie, den tweeden keer bij den invoer in Frankrijk of Algerije. Voortaan zullen ze niet meer betalen dan het eventueele verschil tusschen het tarief van het moederland of van Algerije en dat van de koloniën.

De douanecommissie heeft echter door het aannemen van de voorstellen van de Regeering om een einde te maken aan deze dubbele heffing van rechten, willen bereiken, dat wanneer omgekeerd in Frankrijk of Algerije genationaliseerde goederen in een kolonie worden ingevoerd, waarvan het tarief hoger is dan van het moederland of Algerije, deze goederen eveneens het verschil tusschen de twee tarieven zouden voldoen; daarom heeft zij zich bepaald tot de zeer algemeene formulering, die hierboven geciteerd is.

Men moet bovendien opmerken, dat de douanecommissie der Kamer de macht der Regeering beperkt heeft door te eischen, dat voortaan de ministerieele besluiten, die bestemd zijn om het koloniale douanestelsel vast te stellen of te wijzigen, aan de goedkeuring van de Kamers worden onderworpen: dit is een afwijking van het algemeene principe, dat de Fransche Regeering toestaat bij ministerieel besluit wetten uit te vaardigen betreffende een groot aantal koloniën. Het doel van deze beperking is echter om aan het Fransche Parlement de controle te laten over de douane-tarieven in de koloniën in de hoop zoodoende de harmonie met het moederland beter te verzekeren.

Ten slotte moet men niet vergeten, dat de twee groote protectoraten Tunis en Marokko geheel andere tarieven dan Frankrijk hebben en buiten het ontwerp vallen, dat juist door de Kamer van Afgevaardigden is aangenomen.

* * *

Over het algemeen karakter van de rechten zelf en vooral over de vraag met hoeveel procent zij de oude rechten verhoogden, bezit het Parlement, zooals hierboven is uiteengezet, slechts zeer onvolledige aanwijzingen uit particuliere bron. Dit is dus een onderwerp, dat thans moet worden uitgesteld, maar dat waarschijnlijk deze of de volgende week nauwkeuriger zal worden behandeld.

AANTEEKENINGEN.

Indexcijfers van groothandelsprijzen.

Gedurende Mei, schrijft „The Economist”, was de algemeene beweging in de prijzen van de handelsartikelen in stijgende richting. Het indexcijfer vertoont een stijging in vergelijking met einde April van 65 punten in het totaal, dat nu op 3986 staat. Zooals uit de volgende tabel blijkt, was de groep delfstof-

fen deze maand lager, maar er waren aanzienlijke stijgingen in voedingsmiddelen en weefstoffen.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen indexcijfer
Basis (gemidd. 1901—5) ...	500	300	500	400	500	2200	100,0
Einde Juli 1914	579	352	616½	464½	553	2565	116,6
„ Nov. 1918	1289	782½	1848	903	1389½	6212	282,6
„ Dec. 1923	853	815½	1382½	774	755	4580	208,2
„ Dec. 1924	892	789½	1452	815½	806	4855	220,7
„ Dec. 1925	936½	679	1120	733	782½	4251	193,2
„ Mei 1926	885½	681	978½	718½	765½	4029	183,1
„ Juni	893½	682½	963½	735	760½	4035	183,4
„ Juli	910	678½	945	763	748½	4045	183,9
„ Aug.	914	695	954	849	744	4156	188,9
„ Sept.	893	708	942½	963	739½	4246	193,0
„ Oct.	920	721½	880½	976½	738½	4237	192,6
„ Nov.	895½	728	867	959	735½	4185	190,2
„ Dec.	875	736½	859	773½	731	3975	180,7
„ Jan. 1927	867½	734	873½	734½	718½	3928	178,6
„ Feb.	897½	740½	904	742	728	4012	182,4
„ Mrt.	880½	704	909½	725	725	3944	179,3
„ Apr.	886	697	917½	704½	716	3921	178,2
„ Mei	911	724	961½	673½	716	3986	181,2

Alle granen stegen gedurende Mei; binnenlandsch graan was hooger, in overeenstemming met geïmporteerde granen, welke gestegen zijn naar aanleiding van berichten over schadelijke gevolgen van buitengewoon zwaren regenval voor de uitgezaaide voorjaarsoogsten en van een goede vraag van Europa. Er was ook een seizoenstijging in aardappelen, maar varkensvleesch daalde sterk. In de groep bijkomstige voedingsmiddelen waren thee en suiker de oorzaak van de stijging. In de groep weefstoffen was wol iets lager, maar vlas, hennep en katoen waren hooger, de laatste gedeeltelijk ten gevolge van ongunstige oogstberichten en gedeeltelijk als resultaat van het vaststellen van minimumprijzen voor Amerikaanse garens. De prijzen voor ruwijzer zijn verder gedaald, maar staafijzer en stalen rails zijn ongewijzigd. De kolenprijzen daalden weer en de niet-ijzerhoudende metalen waren lager. De volgende tabel vertoont de wijzigingen in het indexcijfer der verschillende artikelen, vergeleken met einde April, waarbij het cijfer 50 telkens het gemiddelde voor de periode 1901—'05 voorstelt.

	Index-cijfer	of +		Index-cijfer	of +		Index-cijfer	of +
Tarwe (btl.)	107½	+ 7½	Katoen (Am.)	82	+ 5	Koper	45	- 6
„ (Eng.)	95½	+ 7	„ (Egypt.)	115	+ 14½	Delfstoff.	673½	- 31
Meel	92	+ 4	Garen	89½	+ 9	Hout	93	..
Gerst	89	+ 4	Laken	102	+ 6	(Baltisch)
Haver	78	+ 9½	Wol (Eng.)	105	- 3	Hout	77½	..
Aardapp.	87½	+ 6½	„ (Austr.)	102	- 2½	(Amerik.)	61½	..
Rijst	117½	+ 2	Zijde	77	..	Leder	100	..
Rundvl.	67½	..	Vlas	132	+ 12	Petroleum	70	..
Schapenvl.	83	..	Hennep	61	+ 3	Oliën	100	..
Varkensvl.	93½	- 15½	Jute	96	..	Oliezaden	75	+ 2
Gran. en vl.	911	+ 25	Weefstoffen	961½	+ 44	Talk	58	- 2
Thee	161½	+ 7½	Ruw-Ijzer	75	- 10½	Indigo	76½	..
Koffie	136	- 1½	Stalen rails	71	..	Soda	85½	..
Rietsuiker	115	+ 9	Ijz. staven	90½	..	Rubber	19	+ 1½
Bietsuiker	117½	+ 11	Kolen (st.)	104½	- 4½	Diversen	716	..
Boter	77½	+ 1	„ (huisbr.)	70½	- 9	Totaal	3.986	+ 65
Tabak	116½	..	Lood	102	- 6			
And. voed. en genotm.	724	+ 27	Tin	114½	- 5			

De stijging van de vorige maand doet de verhooging in vergelijking met het vóór oorlogsniveau oplopen tot 55,4 pCt., tegen 52,9 pCt. een maand geleden. De eerstvolgende tabel toont den stand van de vijf groepen in vergelijking met cijfer van einde Juli 1914.

De groep delfstoffen is lager dan zij gedurende de laatste jaren ooit geweest is. Vorig jaar om dezen tijd was het cijfer voor deze groep 155.

Voorts laten wij nog een overzicht volgen van het prijsverloop in een aantal belangrijke landen.

De onderstaande, aan het bericht van het Centraal Bureau voor de Statistiek ontleende opmerkingen hebben betrekking op de Nederlandsche indexcijfers over

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal.
Juli 1914....	100	100	100	100	100	100
December 1918....	226	222	293	186	241	237,5
December 1923....	148	231	225	167	136	178,6
December 1924....	171	224	235	175	146	189,3
December 1925....	162	193	182	158	141	165,8
Mei 1926....	153	194	159	155	139	157,1
Juni "....	154	194	156	158	138	157,3
Juli "....	157	193	153	164	135	157,7
Augustus "....	158	197	155	183	134	162,0
September "....	154	201	153	207	134	165,5
October "....	159	205	143	210	134	165,2
November "....	155	207	141	206	133	163,2
December "....	151	209	139	167	132	155,0
Januari 1927....	150	209	142	158	130	153,1
Februari "....	155	210	146	160	132	156,4
Maart "....	152	200	147	156	131	153,8
April "....	153	198	149	152	130	152,9
Mei "....	157	206	156	145	130	155,4

	Ver. Staten ¹⁾	Frankrijk	Italië	Duitsch-land ²⁾	Zwitserland	Zweden	Nederlands ³⁾	Japan
Novemb. 1913	100	100 ⁶	100	100 ⁵⁾	100 ⁵⁾	100	100	100
1918	206	358	438	367	392	214
Hoogste 1920	272	591	679	...	325	366	297	322
Decemb. 1923	151	458	577	140	(Jan.) 183	(Juni) 160	154	211
Decemb. 1924	157	507	640	147	171	168	160	214
Decemb. 1925	156	632	715	143	156	156	155	194
Maart 1926	152	632	693	138	148	149	145	184
April "....	151	651	636	138	148	150	143	181
Mei "....	153	688	643	137	147	151	143	177
Juni "....	152	739	654	136	145	150	144	177
Juli "....	151	837	677	135	145	148	141	179
Augustus "....	149	770	691	134	145	147	139	177
September "....	150	788	683	134	146	146	140	175
October "....	150	753	655	136	145	148	143	174
November "....	148	684	641	137	147	148	147	171
December "....	147	627	619	138	148	150	147	170
Januari 1927	147	623	603	137	146	146	145	170
Februari "....	146	632	601	138	145	146	146	171
Maart "....	145	642	593	138	147	145	144	...

¹⁾ Bureau of Labour. ²⁾ Frankfurter Zeitung. Sedert Januari 1924 gebaseerd op 100 artikelen in plaats van op 98.

³⁾ Sedert 1922 gebaseerd op 48 artikelen in plaats van op 53.

⁴⁾ Sedert October 1923: Juli 1914 = 100. ⁵⁾ Midden 1914.

de maand April 1927 met basis 1913.

Tegenover een prijsdaling van 20 artikelen met in totaal 123 punten staat een prijsstijging van 15 artikelen met in totaal 79 punten.

Met 10 of meer punten daalden de artikelen: melk (15), kaas (20), terpentijn (12) en hars (22 punten); daarentegen stegen met 10 of meer punten de artikelen: rogge (12), gerst (10), en paardehuiden (14).

ONTVANGEN:

Gedenkboek Billiton 1852—1927. Eerste en Tweede Deel. 's-Gravenhage, 1927; Martinus Nijhoff.

Population et Ressources naturelles. Section économique et financière de la Conférence économique internationale. Genève, 1927; Société des Nations.

Rapport sur l'oeuvre de la Société des Nations dans le domaine économique. Section économique et financière de la Conférence économique internationale (Genève, mai 1927). Genève, 1927; Société des Nations.

Principaux aspects et problèmes de la situation économique mondiale au point de vue des différents pays. Danemark, Inde, Nouvelle-Zélande, Tchécoslovaquie. Première partie du Programme de la Conférence. Section économique et financière de la Conférence économique internationale (Genève, mai 1927). Genève, 1927; Société des Nations.

The Tacna-Arica Dispute, by Graham H. Stuart, Associate Professor of Political Science, Stanford University, California. Boston, 1927; World Peace Foundation.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN MEI 1927.

Prov. en Gemeentelijke Leeningen. f 14.419.920,— zijnde:

Nederland

Provincie Noord-Holland

f 5.122.000 4½ % obl. à

98½ % .. f 5.045.170

Gem. Utrecht f 5.000.000

4½ % obl. à 98½ % .. f 4.912.500

België

Stad Antwerpen Belg. Frs.

30.000.000 6 % Kasbons

à 98½ % .. f 2.068.500

Vereenigde Staten

Provincie Buenos-Aires

\$ 1.000.000 7 % Buit.

Sinking Fund Goud-obl.

à 95½ % .. f 2.393.750

Industriele Ondernemingen .. 5.000.000,—

Nederland

Aandeelen

Holl. Overman Banden Mij.

f 100.000 7 % cum.-préf.

winstd. aand. à 100 % .. f 100.000

België

Aandeelen

Société Intern. d'Energie

Hydro-Electrique B. Fr.

6.250.000 préf. aand. à

1120 % .. f 4.900.000

Handelsondernemingen .. 1.902.000,—

Nederland

Aandeelen

Graan Elevator-Maatsch.

f 150.000 aand. A à 100 % f 150.000

f 150.000 aand. B à 100 % f 150.000

Obligatiën

Graan Elevator-Maatsch.

f 977.000 ink. obl. à 100 % f 977.000

Nederlandsch-Indië

Aandeelen

Handel-Mij. Guentzel &

Schumacher f 500.000

aand. à 125 % .. f 625.000

Mijnbouwondernemingen .. 6.703.125,—

Duitschland

Obligatiën

Gewerksch. Carl-Alexan-

der f 6.875.000 6½ %

verzekerde obl. à 97½ % f 6.703.125

Scheepvaart-Maatschappijen .. 5.910.000,—

Nederland

Obligatiën

Maild. der Holl.-Amerika

Lijn f 6.000.000 5½ %

obl. à 98½ % .. f 5.910.000

Diverse Cultuurondernemingen .. 340.000,—

Nederlandsch-Indië

Aandeelen

Cultuur-Mij. „Maswati”

f 170.000¹⁾ aand. (serie C)

à 200 % .. f 340.000

Diversen .. 1.666.000,—

België

Obligatiën

Société Les Grands Maga-

sins „A l'Innovation”

Belga 5.000.000 6½ %

30-j. winstd. obl. à 98 % f 1.666.000

Spoorweg-Maatschappijen .. 37.740.500,—

Vereenigde Staten

Aandeelen

St. Louis & San Francisco

Ry. \$ 15.096.200 gew.

aand. à 100 % .. f 37.740.500

Totaal.... f 73.681.545,—

¹⁾ Hiervan f 120.000 ter aflossing obligatie-schuld.

Totaal der emissies in Januari....	f	35.079.000,—
Februari ..	"	48.089.825,—
Maart	"	44.212.687,50
April	"	30.640.692,50
Mei	"	73.681.545,—
Algemeen Totaal.	f	231.703.750,—

Voorts werd in de afgelopen maand hier te lande de inschrijving opengesteld op: Soc. des Charbonnages réunis Laura & Vereeniging f 40.000 aand. zonder nom. waarde a B. fr. 1050 en op de volgende obligatieleeningen:

	Guidens	Rente-voet	Emissie-koers
Abdij Nullius	2.100.000	7 1/2 %	99 1/2 %
St. Jans Stichting Laren (conv.)...	400.000	5 %	100 %
St. Thomas à Villa Novastichting .	100.000	5 %	100 %
R.K. Weeshuis & Coll. Aloisium			
St. Wendel	250.000	7 %	99 3/4 %
Broeders de Deo Rome.....	198.000	7 %	98 1/2 %
E.E. P.P. Franciscanen Breslau ...	300.000	6 %	98 %
Herderinnen van de Goddelijke Voorzienigheid Posen	200.000	8 %	98 %

RIJKSPOSTSPAARBANK.

APRIL	1925	1926	1927
Inlagen	f 8.249.163	f 8.396.768	f 8.801.549
Terugbetalingen ..	11.544.349	11.434.495	11.720.122
Tegoed der inleggers op ultimo	304.341.703	310.823.864	320.243.219
Nom. bedr. der uitst. staatschuldboekjes op ultimo	43.138.800	42.034.600	41.976.150
Spaarbankboekjes:			
Aantal nieuw uitgegeven.....	8.174	8.024	8.318
Aantal geheel afbetaald	8.792	8.122	7.763
Aantal in omloop op ultimo	1.972.624	1.991.631	2.024.461

PRODUCTIE DER STEENKOLEN-, BRUINKOLEN- EN ZOUTMIJNEN.

(Gegevens verstrekt door den Hoofdingenieur der mijnen.)
I. Gezamenlijke Steenkolenmijnen.

	April 1927	Jan./Apr. 1927	Jan./Apr. 1926
Prod. Steenkolen in tonnen.	725.497	2.952.084	2.594.659
Kolenslik	11.925	42.366	101.786
Aantal normale werkdagen .	25 ³⁾	100	100

II. Bruinkolenmijn „Carisborg“.

	April 1927	Jan./Apr. 1927	Jan./Apr. 1926
Netto-productie in tonnen..	15.819,8	64.775,3	68.833
Aantal normale werkdagen	25	52	97

III. Zoutmijnen.

(Kon. Ned. Zoutindustrie te Boekelo.)

	April 1927	Jan./Apr. 1927	Jan./Apr. 1926
Afgeleverd:			
Geraff. zout	(ton) 2.485,5	9.884,5	9.734
Industriezout	(„) 46	209	120,5
Afvalzout	(„) 57	340	191
Aantal normale werkdagen	25	101	99

Arbeiders.

Aantal.	Gezamenlijke Steenkolenmijnen	Bruinkolenmijn „Carisborg“	Zoutmijnen
1 Mei 1927	{ 9.067 ¹⁾ 24.171 ²⁾	181	125
1 Mei 1926	{ 8.598 ¹⁾ 22.418 ²⁾	138	104

¹⁾ bovengronds. ²⁾ ondergronds. ³⁾ Domaniale mijn en Oranje-Nassaumijnen I en III 23 dagen.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 3 1/2 % Oct. '25)	Zwits. Nat. Bk. 3 1/2 % 22 Oct. '25
Bel. Binn. Eff. 4 1/2 % 3 Feb. '27	N.Bk.v.Denem. 5 % 24 Juni '26
Vrsch. in R.C. 5 1/2 % 3 Feb. '27	Zweedsche Rbk 4 % 21 Apr. '27
Javasche Bank ... 4 % 14 Juli '26	Bank v.Noorw. 4 1/2 % 26 Oct. '26
Bank van Engeland 4 1/2 % 21 Apr. '27	Bk. v. Tsjecho-slowakije .. 5 % 8 Mrt. '27
Duitsche Rijksbank 5 % 11 Jan. '27	N.Bk.v.O'rijk. 6 % 4 Feb. '27
Bank v. Frankrijk. 5 % 14 Apr. '27	N.Bk. v. Hongk. 6 % 25 Aug. '26
Belgische Nat. Bnk. 5 1/2 % 27 Apr. '27	N.Bk. v. Italië. 7 % 17 Juni '25
Fed. Res. Bank N.Y. 4 % 12 Aug. '26	Bank v. Spanje... 5 % 23 Mrt. '23
Bank van Spanje... 5 % 23 Mrt. '23	Z.-Afr.Res.bnk 5 1/2 %

OPEN MARKT.

	1927				1926	1925	1914
	4 Juni	30 Mei 4 Juni	23/28 Mei	16/21 Mei	31 Mei/5 Juni	1/6 Juni	20/24 Juli
Amsterdam							
Partic. disc.	3 1/16-5/8	3 1/16-5/8	3 1/16-5/8	3 1/2-7/16	2 5/8-3	3-1/4	3 1/8-3/16
Prolong.	3 3/4-4 1/2	3 1/4-4	3 1/4-4	3 1/4-3/4	2 1/2-3 1/4	2 3/4-3	2 1/4-3 1/4
London							
Daggeld ..	2 1/4-3 1/2	3 1/4-4 1/4	3 1/2-5	3-5	3-5	3-4 1/4	1 3/4-2
Partic. disc.	4 1/8	4 1/16-5/8	4 1/16-3/8	3 5/8-7/8	4 1/4-5 1/16	4 3/8-7/16	2 1/4-3 1/4
Berlijn							
Daggeld ..	6-7 1/2 2)	6-8 1/2	3 1/2-7	3 1/2-7	4 1/2-7 1/2	8-10	—
Partic. disc.	5 2)	5	4 7/8	4 7/8	4 5/8	8	—
30-55 d...	5 2)	5	4 7/8	4 7/8	4 5/8	7 3/8-7/8	2 1/8-1/2
56-90 d...	5 2)	5	4 7/8	4 7/8	4 5/8	7 3/8-7/8	2 1/8-1/2
Waren-wissel	5 2)	5	5	5	5 1/4-3/8	8 1/8	—
New York							
Call money	4 1/2-3/4	4 1/2-3/4	4 1/2-3/4	4-3/4	3 1/2-5 1/4	3 3/4-4 3/4	1 3/4-2 1/2
Partic. disc.	3 3/4	3 3/4	3 3/4	3 3/4	3 1/2	3 3/8	—

¹⁾ Call money-koers van 3 Juni en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag. ²⁾ Koers van 3 Juni.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York**)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
31 Mei 1927	2.49 11/16	12.13 3/8	59.19 1/2	9.78 1/2	34.71	99 7/8
1 Juni 1927	2.49 1/2	12.13 3/8	59.19 1/2	9.78 1/2	34.70 1/2	99 7/8
2 „ 1927	2.49 1/2	12.13 3/8	59.19	9.78 1/2	34.70	100
3 „ 1927	2.49 11/16	12.12 3/4	59.16 1/2	9.78	34.69 1/2	100
4 „ 1927	—	12.12 3/4	59.16 1/2	9.78	34.69	100
6 „ 1927	—	—	—	—	—	—
Laagste d.w. 1)	2.49 11/16	12.12 3/4	59.15	9.77	34.68	99 3/4
Hoogste d.w. 1)	2.49 11/16	12 13 2/8	59.20	9.79 1/2	34.74	100 1/8
30 Mei 1927	2.49 1/2	12 13 3/8	59.18	9.78 1/2	34.70	99 7/8
23 „ 1927	2.49 7/8	12 13 7/8	59.20	9.78 1/2	34.72 1/2	100 1/16
Muntpariteit	2.48 1/2	12.10 3/4	59.26	48.—	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
31 Mei 1927	48.07	35.17 1/2	7.40	1.50	13.76	43.89
1 Juni 1927	48.05	35.17 1/2	7.40	1.50	13.73	43.81
2 „ 1927	48.05	35.17 1/2	7.40	1.50	14.—	43.88
3 „ 1927	48.04	35.17 1/2	7.40	1.50	13.88	43.81
4 „ 1927	48.04	35.17 1/2	7.40	1.50	—	—
6 „ 1927	—	—	—	—	—	—
Laagste d.w. 1)	48.02	35.10	7.39	1.47 1/2	13.70	43.70
Hoogste d.w. 1)	48.08	35.25	7.42	1.52 1/2	14.05	43.95
30 Mei 1927	48.06	35.17 1/2	7.40	1.50	13.74	43.88
23 „ 1927	48.07 1/2	35.17 1/2	7.40	1.52 1/2	13.66	43.96
Muntpariteit	48.—	35.—	7.40	48.—	48.—	48.—

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos Aires 1)	Montreal 1)
31 Mei 1927	66.85	66.72 1/2	64.95	6.30	105 1/2	2.50
1 Juni 1927	66.85	66.72 1/2	64.87 1/2	6.30	105 1/2	2.50
2 „ 1927	66.85	66.75	64.87 1/2	6.30	105 1/2	2.49 7/8
3 „ 1927	66.85	66.75	64.85	6.30	105 1/2	2.49 7/8
4 „ 1927	66.85	66.75	64.85	6.30	105 1/2	2.49 7/8
6 „ 1927	—	—	—	—	—	—
Laagste d.w. 1)	66.80	66.60	64.75	6.28	105 1/4	2.49 1/2
Hoogste d.w. 1)	66.90	66.75	64.95	6.31	106	2.50 1/2
30 Mei 1927	66.85	66.70	65.—	6.30	105 1/2	2.50
23 „ 1927	66.87 1/2	66.67 1/2	64.52 1/2	6.30	105 1/2	2.50
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	6.26 1/2	105 1/8	2.48 1/2

^{*)} Noteering te Amsterdam. ^{**)} Noteering te Rotterdam.

¹⁾ Particuliere opgave.

²⁾ Wettelijk gestabiliseerd tusschen 7.53 1/2 en 7.21 1/2.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
31 Mei 1927	4,85 $\frac{3}{8}$	3,91 $\frac{3}{8}$	23,70	40,03 $\frac{3}{8}$
1 Juni 1927	4,85 $\frac{3}{8}$	3,91 $\frac{3}{8}$	23,70 $\frac{1}{2}$	40,03 $\frac{3}{8}$
2 „ 1927	4,85 $\frac{3}{8}$	3,91 $\frac{3}{8}$	23,70	40,03 $\frac{3}{8}$
3 „ 1927	4,85 $\frac{9}{16}$	3,91 $\frac{5}{8}$	23,69 $\frac{1}{2}$	40,04
4 „ 1927	4,85 $\frac{9}{16}$	3,91 $\frac{5}{8}$	23,69 $\frac{1}{2}$	40,04 $\frac{1}{2}$
6 „ 1927	4,85 $\frac{11}{16}$	3,91 $\frac{5}{8}$	23,69 $\frac{1}{2}$	40,04 $\frac{1}{2}$
7 Juni 1926	4,86 $\frac{9}{16}$	3,01 $\frac{1}{2}$	23,80	40,18
Muntpariteit ..	4,8667	19,30	23,81 $\frac{1}{2}$	40 $\frac{1}{16}$

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	21 Mei 1927	28 Mei 1927	30 Mei 1927 Laagste	4 Juni 1927 Hoogste
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 $\frac{3}{8}$	97 $\frac{3}{8}$	97 $\frac{7}{16}$	97 $\frac{7}{16}$
Athene	Dr. p. £	367 $\frac{1}{2}$	369	364	377
Bangkok ...	Sh. p. tical	1/10 $\frac{3}{8}$	1/10 $\frac{3}{8}$	1/10 $\frac{3}{8}$	1/10 $\frac{3}{8}$
Budapest ...	Pen. p. £	27.84 $\frac{1}{2}$	27.87 $\frac{1}{2}$	27.83	27.90
B. Aires ¹⁾ ...	d. p. \$	4717 $\frac{3}{32}$	4721 $\frac{3}{32}$	4717 $\frac{3}{32}$	4711 $\frac{1}{16}$
Calcutta ...	Sh. p. rup.	1/5 $\frac{1}{10}$	1/5 $\frac{1}{10}$	1/5 $\frac{1}{10}$	1/5 $\frac{1}{10}$
Constantin ...	Piast. p. £	927 $\frac{1}{2}$	927 $\frac{1}{2}$	917	935
Hongkong ..	Sh. p. \$	2/0 $\frac{1}{2}$	2/0 $\frac{1}{2}$	2,0	2,0 $\frac{1}{8}$
Kobe	Sh. p. yen	1/11 $\frac{1}{8}$	1/10 $\frac{3}{8}$	1/10 $\frac{3}{8}$	1/10 $\frac{3}{8}$
Lissabon ¹⁾ ..	d. per Esc.	2 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$
Mexico	d. per \$	24	24	23	25
Montevideo ¹⁾	d. per \$	49 $\frac{1}{2}$	49 $\frac{1}{2}$	49 $\frac{1}{2}$	50 $\frac{1}{2}$
Montreal ¹⁾ ..	\$ per £	4.85 $\frac{3}{8}$	4.85 $\frac{3}{8}$	4.85 $\frac{3}{8}$	4.85 $\frac{3}{8}$
R.d. Janeiro ¹⁾	d. per Mil.	527 $\frac{3}{32}$	527 $\frac{3}{32}$	527 $\frac{3}{32}$	527 $\frac{3}{32}$
Shanghai ...	Sh. p. tael	2/7 $\frac{1}{8}$	2/7 $\frac{1}{8}$	2/6 $\frac{3}{8}$	2/7 $\frac{1}{8}$
Singapore ...	id. p. \$	2/3 $\frac{25}{32}$	2/3 $\frac{3}{4}$	2/3 $\frac{25}{32}$	2/3 $\frac{25}{32}$
Valparaiso ²⁾	\$ p. £	39.85	39.85	39.82	39.85
Warschau ...	Zl. p. £	43 $\frac{3}{4}$	43 $\frac{3}{4}$	43	44

¹⁾ Telegrafisch transfert. ²⁾ 90 dg. ³⁾ Notering van 3 Juni.

ZILVERPRIJS

	Londen ¹⁾	N.York ²⁾
30 Mei 1927 ..	26 $\frac{9}{16}$	—
31 „ 1927 ..	26 $\frac{9}{16}$	57
1 Juni 1927 ..	26 $\frac{9}{16}$	57
2 „ 1927 ..	26 $\frac{1}{8}$	57 $\frac{1}{2}$
3 „ 1927 ..	26 $\frac{7}{16}$	57 $\frac{1}{2}$
4 „ 1927 ..	26 $\frac{1}{8}$	57
5 Juni 1926 ..	30 $\frac{1}{8}$	65 $\frac{1}{2}$
20 Juli 1914 ..	24 $\frac{1}{16}$	54 $\frac{1}{8}$

GOLDPRIJS³⁾

	Londen
30 Mei 1927 ..	84/11 $\frac{1}{2}$
31 „ 1927 ..	84/11 $\frac{1}{2}$
1 Juni 1927 ..	84/11 $\frac{1}{2}$
2 „ 1927 ..	84/11 $\frac{1}{2}$
3 „ 1927 ..	84/11 $\frac{1}{2}$
4 „ 1927 ..	84/11 $\frac{1}{2}$
5 Juni 1926 ..	84/11 $\frac{1}{2}$
20 Juli 1914 ..	84/11

¹⁾ in pence p. oz. stand. ²⁾ Foreign silver in \$c. p. oz. fine. ³⁾ in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

De Minister van Financiën maakt bekend:

Vorderingen.	23 Mei 1927	31 Mei 1927
Saldo bij de Nederlandsche Bank ...	—	—
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	f 2.326.036,57	f 402,53
Voorschot op ult. Apr. 1927 aan de gemeenten op voor haar door de Rijksadministratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomsten belasting	43.827.486,14	43.827.486,14
Voorschotten aan de koloniën	11.244.457,73	15.057.978,88
Kasvord. weg. creditverst. afh. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand van Staatsschuldbrieven	121.683.061,93	124.837.505,39
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	—	—
Vordering op het Staatsbedrijf der P., T. en T. ²⁾	22.257.665,09	14.977.290,17
Id. op andere Staatsbedrijven ²⁾	2.805.348,03	2.605.348,03
Verplichtingen.		
Voorschot door de Nederl. Bank	f 313.739,73	f 3.400.757,60
Schatkistbiljetten in omloop ¹⁾	58.725.000,—	58.724.000,—
Schatkistpromessen in omloop	29.580.000,—	29.580.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank ..	—	—
Zilverbons in omloop	11.972.694,—	11.841.850,50
Schuld a. d. Bank v. Ned. Gemeenten ²⁾ ..	—	—
Id. a. h. Alg. Burg. Pensioenfonds ²⁾ ..	5.007.993,49	2.338.303,68
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. ²⁾ ..	25.802.231,07	21.317.944,88
Id. aan andere Staatsbedrijven ²⁾	730.000,—	730.000,—
Id. aan diverse instellingen ²⁾	4.588.669,52	4.578.625,21

¹⁾ Waarvan f 12.056.000 vervallende op 1 Juli 1929.

²⁾ In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	28 Mei 1927	4 Juni 1927
Vorderingen:		
Saldo bij 's Rijks kas	—	—
Saldo bij de Javasche Bank	—	—
Verplichtingen:		
Voorschot uit 's Rijks kas aan N.-Indië	f 5.182.000,—	f 4.079.000,—
Voorschot Javasche Bank aan N.-Indië	4.035.000,—	2.626.000,—
Schatkistpromessen in omloop	—	—
Muntbiljetten in omloop	30.496.000,—	30.640.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds ..	1.071.00,—	1.186.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank ..	1.423.000,—	1.371.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 7 Juni 1927.

		Activa.	
Binnenl. Wis-	Hfdbk. f	116.316.660,88	
sels, Prom.	Bijbknk. „	16.496.661,85	
enz. in disc.	Ag.sch. „	16.443.750,56	f 149.257.073,29
Papier o. h. Buitenl. in disconto		—	—
Idem eigen portef.	f	114.075.965,—	—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „		—	114.075.965,—
Beleeningen			
incl. vrsch.	Hfdbk. f	51.916.094,16	
in rek.-crt.	Bijbknk. „	12.270.505,33	
op onderp.	Ag.sch. „	77.166.421,38	
	f	141.353.020,87	
Op Effecten	f	137.623.920,87	
Op Goederen en Spec. „		3.729.100,—	141.353.020,87
Voorschotten a. h. Rijk		—	—
Munt en Muntmateriaal			
Munt, Goud	f	63.718.710,—	
Muntmat., Goud ..		345.443.992,03	
	f	409.162.702,03	
Munt, Zilver, enz. „		27.491.291,43	
Muntmat., Zilver ..		—	
Effecten			436.653.993,46
Belegging Res.fonds. f		7.047.300,79	
id. van $\frac{1}{8}$ v. h. kapit. „		3.998.970,04	11.046.270,83
Gebouwen en Meub. der Bank		—	5.142.000,—
Diverse rekeningen		—	33.967.303,71
	f	891.495.627,16	
		Passiva.	
Kapitaal	f	20.000.000,—	
Reservefonds		7.047.731,06	
Bijzondere reserve		8.800.000,—	
Bankbiljetten in omloop		808.354.005,—	
Bankassigatiën in omloop		334.451,33	
Rek.-Cour. f Het Rijk f		2.974.649,26	
saldo's: { Anderen „		30.538.289,21	33.512.938,47
Diverse rekeningen		—	13.446.501,30
	f	891.495.627,16	
Beschikbaar metaalsaldo	f	267.690.870,46	
Op de basis van $\frac{1}{8}$ metaaldekking		99.250.591,50	
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. „		1.338.454.350,—	

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo	Dek-kings perc.
	Munt	Muntmat.				
7 Juni '27	63.719	345.444	808.354	33.847	267.691	52
30 Mei '27	58.819	350.444	812.553	31.942	267.561	56
23 „ '27	58.896	357.909	792.881	41.964	277.214	53
16 „ '27	59.001	359.732	813.082	33.982	276.242	52
9 „ '27	59.048	359.732	830.459	32.003	272.983	49
2 „ '27	59.156	359.739	867.801	32.824	365.518	54
7 Juni '26	65.764	366.250	827.151	47.857	283.309	52
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521 ¹⁾	54
Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾	
7 Juni 1927	149.257	—	141.353	114.076	33.967	
30 Mei 1927	123.516	—	141.692	140.490	34.515	
23 „ 1927	98.803	—	148.260	140.380	34.997	
16 „ 1927	102.028	—	138.787	143.659	54.929	
9 „ 1927	112.257	—	142.204	123.637	74.330	
2 „ 1927	113.678	—	175.169	134.355	64.597	
7 Juni 1926	66.714	—	129.342	195.132	64.150	
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	20.188	509	

¹⁾ Op de basis van $\frac{1}{8}$ metaaldekking. ²⁾ Sluitpost activa.

CURAÇOSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Dis-conto's	Voorschotten aan de kolonie	Diverse rekeningen ¹⁾	Diverse rekeningen ²⁾
1 Mei 1927	1.769	2.473	150	48	1.825	856
1 April 1927	1.657	2.495	146	32	1.775	648
1 Maart 1927	1.586	2.194	148	58	1.550	691
1 Februari 1927	1.534	1.988	146	36	1.534	807
1 Januari 1927	1.516	2.081	147	29	1.690	850
1 December 1926	1.402	2.323	148	499 ³⁾	1.752	46
1 Mei 1926	861	1.584	82	130	1.024	85

¹⁾ Sluitp. der activa. ²⁾ Sluitp. der passiva. ³⁾ Te goed van het Govern.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
4 Juni 1927	214.600		311.900	55.000	141.220
28 Mei 1927	215.300		308.400	54.300	142.760
21 „ 1927	215.200		310.200	54.500	142.266
7 Mei 1927	185.286	30.256	312.420	58.290	142.289
30 Apr. 1927	185.330	30.484	305.629	58.238	143.927
23 „ 1927	185.428	30.263	306.850	48.455	145.507
16 „ 1927	185.589	30.113	311.664	42.277	145.771
5 Juni 1926	195.309	38.037	327.578	47.364	158.869
6 Juni 1925	133.703	50.108	289.110	47.717	117.309
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842 ²⁾

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaaltb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dekking-percentage
4 Juni 1927		119.000		***	58
28 Mei 1927		114.600		***	59
21 „ 1927		116.600		***	59
7 Mei 1927	14.181	19.442	64.544	58.741	58
30 Apr. 1927	14.026	18.612	64.968	56.909	59
23 „ 1927	13.932	20.411	61.404	50.351	61
16 „ 1927	13.815	19.715	62.865	48.311	61
5 Juni 1926	10.876	20.753	43.426	64.182	62
6 Juni 1925	19.406	16.564	54.007	61.452	55
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

¹⁾ Sluippost activa. ²⁾ Basis 2/3 metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes		
			Bedrag	Bankbilj.	Gov. Sec.
1 Juni 1927	152.576	136.346	297.979	56.250	248.216
25 Mei 1927	152.540	135.859	293.556	56.250	243.930
18 „ 1927	155.418	135.493	295.249	56.250	245.517
11 „ 1927	153.959	136.170	295.719	56.250	246.032
4 „ 1927	153.602	137.585	295.772	56.250	245.991
27 April 1927	154.163	137.515	294.779	56.250	245.108
2 Juni 1926	148.771	140.982	299.175	56.250	248.536
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dekking-perc. ¹⁾
1 Juni '27	50.606	57.320	14.724	111.402	35.980	28 1/2
25 Mei '27	48.519	50.919	19.759	98.356	36.431	30 13/16
18 „ '27	47.249	46.762	15.685	100.247	39.675	34 3/4
11 „ '27	47.824	47.220	12.758	102.094	37.539	32 1/8
4 „ '27	46.289	41.902	12.398	93.830	35.767	33 1/8
27 Apr. '27	47.940	42.155	10.170	98.647	36.398	33 1/16
2 Juni '26	51.570	68.896	11.458	118.764	27.539	21 1/8
22 Juli '14	11.005	33.633	13.736	42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Waarvan in het buitenl. ¹⁾	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen
2 Juni '27	5.547	1.864	345	52	2.644	7	1.630
27 Mei '27	5.547	1.864	344	53	2.193	7	1.594
19 „ '27	5.547	1.864	343	52	2.092	9	1.638
12 „ '27	5.547	1.864	342	57	1.935	11	1.674
5 „ '27	5.547	1.864	342	57	3.191	11	1.649
3 Juni '26	5.548	1.864	335	75	5.714	18	2.316
23 Juli '14	4.104	—	640	—	1.541	8	769

Data	Buit.gew. voorsch. a.d. Staat	Schatkistbiljetten ²⁾	Diversen ³⁾	Circulatie	Rekg. Courant	
					Particulieren	Staat
2 Juni '27	27.100	5.704	19.704	52.328	10.231	30
27 Mei '27	26.600	5.701	19.018	51.801	10.424	159
19 „ '27	27.400	5.700	18.074	52.157	9.823	172
12 „ '27	28.900	5.694	16.179	52.617	9.156	43
28 Apr. '27	29.300	5.690	14.301	53.319	7.270	82
3 Juni '26	36.900	5.338	3.220	53.390	3.106	8
23 Juli '14	—	—	—	5.912	943	401

¹⁾ Waarvan beschikbaar 463 miljoen. ²⁾ In disconto genomen wegens voorsch. v. d. Staat aan buitenl. regeeringen. ³⁾ Sluippost activa.

DUITSCHER RIJKBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buitenl. circ. banken ¹⁾	Deviezen als goud-dekking gedurende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
31 Mei 1927	1.815,6	69,1	78,6	2.421,3	71,6
23 „ 1927	1.816,5	69,1	92,3	1.873,6	20,1
14 „ 1927	1.849,1	101,2	106,2	1.905,4	16,2
7 „ 1927	1.849,8	101,2	127,0	1.931,4	27,1
30 April 1927	1.850,3	101,2	170,6	2.067,5	66,6
31 Mei 1926	1.491,9	260,4	387,5	1.244,4	86,8
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa ²⁾	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
31 Mei 1927	92,9	444,3	3.719,2	699,8	245,2
23 „ 1927	92,9	485,7	3.191,9	728,6	229,9
14 „ 1927	92,9	507,9	3.351,7	625,1	258,4
7 „ 1927	92,9	485,0	3.504,0	572,0	188,7
30 April 1927	92,9	451,6	3.676,2	581,5	185,5
31 Mei 1926	89,0	517,5	2.878,0	579,0	111,8
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,—	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 31, 23, 14, 7 Mei, 30 Apr. '27 31 Mei '26, resp. 40; 91; 86; 67; 40; 254 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste kosten in miljoenen Belgas.

Data 1927	Goud		Zilver ¹⁾	Binnen- en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. a.d. Staat voor ingetrokken marken	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissels op het buitenl.						Schatkist	Partic.
2 Juni	640	444	41	480	34	400	1.882	23	101
26 Mei	640	433	41	485	29	400	1.862	18	116
19 „	640	418	41	469	33	400	1.859	21	89
12 „	638	422	40	471	33	400	1.892	13	70
5 „	635	422	40	465	40	400	1.884	13	76

¹⁾ Aan de schatkist gecedeerd.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In herdisc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
18 Mei '27	3.056,9	1.688,2	166,3	458,2	225,5
11 „ '27	3.070,2	1.680,8	164,2	442,0	233,1
4 „ '27	3.043,9	1.621,6	162,7	507,6	244,2
27 Apr. '27	3.040,9	1.668,9	166,5	443,6	241,9
20 „ '27	3.035,3	1.709,5	167,9	414,4	247,4
13 „ '27	3.030,6	1.677,6	160,3	425,8	256,7
19 Mei '26	2.814,7	1.523,8	162,3	489,9	226,5

Data	Belegd in U.S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekking-perc. ¹⁾	Algem. Dekking-perc. ²⁾
18 Mei '27	269,1	1.711,4	2.353,4	128,9	75,1	79,3
11 „ '27	253,9	1.718,3	2.325,8	128,9	75,9	80,0
4 „ '27	316,3	1.720,8	2.389,3	129,0	74,1	78,0
27 Apr. '27	318,3	1.718,3	2.313,9	128,8	75,4	79,5
20 „ '27	332,8	1.729,8	2.299,6	128,4	75,3	79,5
13 „ '27	355,3	1.743,8	2.307,3	128,3	74,8	78,8
19 Mei '26	398,6	1.665,2	2.280,6	122,5	71,3	75,4

¹⁾ Verhouding-totaal goudvoorraad tegenover opeisbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totaal voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Disconto's en beleen.	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
11 Mei '27	669	14.449	5.959	1.675	19.452	6.124
4 „ '27	669	14.484	5.931	1.723	19.416	6.103
27 Apr. '27	670	14.353	5.924	1.679	19.296	6.088
20 „ '27	671	14.316	5.867	1.652	19.238	6.031
13 „ '27	671	14.345	5.855	1.676	19.351	6.032
12 Mei '26	705	13.961	5.670	1.632	18.802	5.559

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 7 Juni 1927.

Van de groote buitenlandse fondsenmarkten heeft die van *Berlijn* in de afgelopen week wel weer de meeste aandacht getrokken. Na de betrekkelijke rust die er aan het slot van de vorige week was ingetreden, zijn op aandrang van banken en commissiehuizen de liquidaties spoedig weer hervat geworden, zoodat opnieuw belangrijke koersverliezen tot stand kwamen, die zich over vrijwel de geheele markt uitstrekten. Natuurlijk waren het nog de maatregelen tot credietbeperking die hierbij nawerkten. Toch werd geleidelijk aan het weerstandsvermogen der markt grooter, veroorzaakt voor een deel ook door buitenlandse belangstelling op de lagere prijzen. En op het einde van de week leek de tendenz aanmerkelijk verbeterd, dank zij vooral het zeer vlotte verloop van de *descontre* en de optimistische beschouwingen omtrent het Duitsche bedrijfsleven. Echter, waren de koersverheffingen slechts matig en ging een deel er van heden weer verloren toen bleek, dat ook na de feestdagen de kooplust van het publiek nog slechts gering was. Hoe ernstig de koersverliezen in Mei zijn geweest blijkt uit een vergelijking der ult. Mei-liquidatiekoersen met die van ult. April, volgens welke Verein. Glanzstoffen niet minder dan 167 pCt. verloren, Ostwerke 148, Schultheiss Brauerei 140, Ludw. Löwe 115, Siemens & Halske 95 pCt.

Waren de transacties te *Berlijn* meesttijds van levendigen aard, te *Londen* daarentegen heeft de beurs voortdurend een zeer kalm aanzien gehad. De verschillende vacantiédagen en de nog steeds bestaande onzekerheid ten aanzien van de ontwikkeling der geldmarkt werkten blijkbaar belemmerend op den ondernemingslust van het publiek. Toch was over 't geheel genomen de tendenz niet ongunstig, hoewel rubber- en petroleumfondsen in een gedrukte stemming sloten.

Te *Parijs* gaf de beurs af en toe vrij levendigen handel te zien, hoewel de stemming vrij onregelmatig was. Aan den eenen kant werkte de aanmerkelijk verbeterde financiële positie des lands een vaste tendenz in de hand, terwijl daarentegen anderzijds de houding der *Berlijnsche* beurs, en de vrees voor liquidaties ook te *Parijs*, een zekeren druk uitoefenden. Het slot was eer gedeprimeerd.

Te *New York* waren de zaken doorgaans weer van levendigen aard. Vooral spoorwegshares zijn weer door de speculatie gezocht geweest, doch ook industrials waren meestal aan den vasten kant. Een verwachte nieuwe belastingverlaging en de voortdurend zeer ruime geldmarkt bevorderden de opwaartsche tendenz. Tegen het einde der afgelopen week ontstond er eenige reactie, doch de nieuwe week werd weder in zeer gunstige tendenz ingezet.

Ten onzent heeft de affaire in de afgelopen berichtsperiode niet veel te beteekenen gehad. De stemming was daarbij eer aan den zwakken kant, terwijl heden in zelfs vrij flauwe stemming besloten werd als gevolg van de oogenimeerde productenmarkten in de Vereenigde Staten. Inmiddels hielden *beleggingsfondsen* zich doorgaans goed op prijs, hoewel tegen de voorgaande week de geldmarkt nog geen verruiming onderging. 6 pCt. Ned. Werk. Schuld: 105¹⁴/₁₆, 105⁵/₈, 105¹/₂; 4¹/₂ pCt. Ned. Werk. Schuld 1917: 99⁷/₈, 100, 100¹/₂; 4¹/₂ pCt. Ned.-Indië 1926: 97⁷/₈, 97¹/₂; 5 pCt. Mexico £ 100—1000 (afgesl.): 10¹⁵/₁₆, 10¹¹/₁₆, 10⁵/₈; 5 pCt. Brazilië 1903 £ 100: 84¹/₂, 84¹/₄, 83¹/₂; 8 pCt. Sao Paulo 1921: 106¹/₄, 106¹/₁₆, 106¹/₈.

Op de afdeling der *suikeraandeelen* zijn de omzetten belangrijk onder die van de vorige week gebleven. Het meeste ging er nog om in de anders incurante soorten, zooals *Gayanische* cultuur, *Soemberredjo*, enz., terwijl voor 't overige ook aand. *Javasche* Cultuur en *Poerworedjo* nogal eenige belangstelling hadden. Hoewel de positie van de Indische suikercultuur gunstig blijft afsteken tegen die van andere gewesten en men diensvolgens nog steeds hoopvol voor de verschillende aandeelsoorten gedisponeerd blijft, hebben de zwakkere suikermarkten ten slotte toch een zwakere stemming in het leven geroepen en was de sterke verlaging te *New York* oorzaak, dat de geheele afdeling heden flauw sloot. Cult. Mij. der Vorstenlanden: 183, 182¹/₂, 180; Handelsver. Amsterdam: 785¹/₂, 774, 780, 768; Java Cultuur Mij.: 407, 394¹/₂, 393, 382; Maron: 281¹/₂, 279¹/₂, 268; Ned.-Ind. Suiker Unie: 296¹/₂, 291¹/₂, 297¹/₂, 289; Poerworedjo: 136¹/₂, 132¹/₂, 133¹/₂, 127¹/₂; Sindanglaet: 455, 450, 460, 450; Suiker Cult. Mij.: 310¹/₂, 308¹/₂, 304¹/₂; Tjepper: 790, 789, 760; Watoetoelis Poppoh: 846, 840, 845, 846.

*Tabaks*aandeelen hadden een zeer stil verloop, terwijl de koersfluctuaties niet van groote beteekenis waren. Van de verschillende Sumatra-soorten kenmerkten *Senembah's* zich intusschen door een zeer vaste tendens, gebaseerd op gunstige berichten omtrent den nieuwen oogst. *Deli's* hadden eeni-

germate te lijden onder berichten over stormschade. Van de Java-soorten bleven *Besoeki's* een zeer vaste tendens aan den dag leggen. Arendsburg: 640, 639, 640; *Besoeki* Tabak: 519, 530, 534; *Deli* Batavia: 497, 494, 498¹/₂, 494; *Deli* Mij.: 466, 462¹/₂, 456¹/₂, 458; Oostkust: 256, 253, 249; *Senembah*: 471¹/₂, 468, 474¹/₂.

*Rubber*aandeelen zijn de geheele week door weinig geanimeerd geweest. Het schijnt eenige teleurstelling te wekken, dat het 1 Mei jl. verlaagde uitvoerpercentage van zoo weinig stimuleerenden invloed op de rubberprijzen is geweest. Hierdoor bestaat er voor de verschillende aandeelsoorten hoegenaamd geen kooplust. Aan den anderen kant blijft het aanbod ook beperkt, zoodat de koersverliezen, die geleden werden, per saldo niet groot waren. Amsterdam Rubber: 325¹/₂, 320, 314¹/₂; *Deli* Batavia Rubber: 280, 277, 270¹/₂; *Hessa* Rubber: 465, 459, 457; Indische Rubber: 424, 421¹/₂, 384¹/₂ (ex div.), 382¹/₂; *Kali* Telepak: 339, 337, 332, 340, 331; Ned.-Ind. Rubber & Koffie: 361, 364, 360; Oost-Java Rubber: 372, 360, 358¹/₂; Rotterdam Tapanoeli: 170¹/₂, 158 (ex div.), 149¹/₂; Serbadjadi: 324¹/₂, 322¹/₂, 318, 315; Sumatra Caoutchouc: 300, 293, 296, 291; Sumatra Rubber: 379 (ex div.), 377¹/₂; Ver. Ind. Cultuur Ond.: 222, 204¹/₂ (ex div.), 199¹/₂, 190¹/₂; *Wai* Sumatra Rubber: 329 (ex div.), 323, 318¹/₂; Intercontinental Rubber: 14¹/₃₂, 13¹/₄, 13.

*Petroleum*aandeelen lusteloos als gevolg van de nog voortdurend ongunstige opvattingen omtrent de huidige positie van de olie-industrie in de Vereenigde Staten. Aandeelen Koninklijke verloren per saldo 5 à 6 pCt.; de zoo af en toe opduikende geruchten omtrent een a.s. aandeelen-uitgifte, werden heden door de directie tegengesproken. Dordtsche Petr. Ind. Mij.: 358¹/₂, 356; Kon. Petr. Mij.: 375¹/₂, 375¹/₂, 372¹/₂; *Perlak* Petr.: 65¹/₂, 67¹/₂, 66; *Peudawa*: 21¹/₂, 20, 19¹/₂; *Marland* Oil: 38¹/₂, 36¹/₂, 37¹/₂.

*Scheepvaart*aandeelen bleven zoo goed als geheel veronachtzaamd. De Indische lijnen hielden zich doorgaans goed op prijs wegens de bevredigende dividenden, welke over het afgelopen jaar tot uitkeering komen; daarentegen waren de meeste overige soorten eer iets lichter. In aandeelen *Holland-Amerika* Lijn viel heden eenig aanbod waar te nemen. *Holland-Amerika* Lijn: 83¹/₂, 79, 81, 79¹/₂; *Java-China-Japan* Lijn: 134, 132, 130¹/₂, 131¹/₂; Ned. Scheepv. Unie: 198¹/₂, 195¹/₂, 198¹/₂; *Nieuvelt* Goudriaan: 126¹/₂, 125¹/₂, 124¹/₂, 124¹/₂; *Stoomv. Mij. Nederland*: 184, 186, 185.

*Binnenlandsche industrie*fondsen alsmede met zeer kalmen handel. De flauwe stemming van *Berlijn* was oorzaak, dat aandeelen van kunstzijdefabrieken algemeen iets lager waren. Aandeelen *Philips* reageerden in het midden van de week ook vrij scherp, doch konden zich later weer gedeeltelijk herstellen. Centrale Suiker Mij.: 119¹/₂, 120¹/₂, 119¹/₂; *Holl. Kunstzijde* Ind.: 117, 113, 117¹/₂, 114¹/₂; *Holl. Mij. t. h. Maken v. Werken in Gew. Beton*: 175, 164 (ex div.), 160, 159¹/₂; *Jurgens*: 172¹/₂, 172¹/₂, 173¹/₂; *Maekubec*: 115¹/₂, 112¹/₂, 114¹/₂; Ned. Kunstzijdefabriek: 315¹/₂ (ex div.), 310, 313; *Philips* Gloeilampen: 441, 428, 436, 432; Ver. Touw-fabrieken: 90 (ex div.), 90¹/₂.

Op de *mijnenafdeeling* waren tinaandeelen opnieuw hooger gevraagd. Vooral *Billitons* waren willig op de officieele bevestiging, dat eerlang een bonus zal worden verstrekt, nl. op elk aandeel van f 1000 een nieuw aandeel 2e rubriek. *Boetons* ook vrij krachtig in herstel op bevredigende verklaringen der directie ter aandeelhoudersvergadering. *Alg. Explorat* Mij.: 71, 71¹/₂, 71; *Billiton* 1e Rubriek: 895, 900, 924, 895 (ex div.), 918; *Boeton* Mijnb.: 164¹/₂, 166¹/₂, 178; *Müller & Co.'s* Mijnb. Mij.: 80, 83, 84; *Redjang* Lebonng: 169¹/₂, 171, 173¹/₂, 172; *Singkep* Tin Mij.: 485, 481, 496¹/₂, 492¹/₂.

In *bank*aandeelen ging zoo goed als niets om, waardoor er in de koersen geen noemenswaardige veranderingen voorkwamen. *Amst. Bank*: 172, 170¹/₂, 171¹/₂; *Incasso* Bank: 122; *Javasche* Bank: 388, 386, 387; *Koloniale* Bank: 254¹/₂, 251¹/₂, 254¹/₂, 251; Ned.-Ind. Handelsbank: 175¹/₂, 174¹/₂, 174; Ned. Handel Mij. C. v. A.: 165, 164¹/₂, 165¹/₂; *Rott. Bankver.*: 87¹/₂, 87¹/₂, 87; *Twentsche* Bank: 139, 140, 139.

Op de *Amerikaansche* afdeeling beperkte de affaire zich tot eenigen handel in enkele spoorwegshares, met *Wabash* op den voorgrond, waarbij de koersbewegingen van *Wallstreet* trouw werden nagevolgd. *Anaconda* Copper: 92¹/₂, 93, 92¹/₂; *Studebaker*: 53³/₁₆, 52, 50⁷/₈ (ex div.); *United States Steel* Corp.: 173³/₁₆, 175¹/₂, 174¹/₂; *Atchison* Topeca: 185, 184¹/₂, 185¹/₂; *Baltimore & Ohio*: 124¹/₂, 126¹/₂, 125¹/₂; *Erie*: 55, 55¹/₂, 55¹/₂; *Miss. Kansas & Texas*: 51³/₁₆, 54¹/₂; *Southern Pacific* Cy.: 115¹/₂, 117¹/₂; *Wabash* Railway: 76³/₃₂, 74²¹/₃₂, 77¹/₂.

Op de *geldmarkt* bleef de prolongatiekoers zich op ca. 4 pCt. bewegen.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

7 Juni 1927.

Tarwe: Terwijl tot 30 Mei de tarwemarkten onder invloed waren van de zeer ongunstige oogstberichten, die voornamelijk uit Noord-Amerika verspreid werden, is daarna een groote ontspanning ingetreden, welke het scherpst tot uiting kwam in de noteeringen voor Julitarwe te Winnipeg nl. op 30 Mei 167 en op 6 Juni 155½. In Chicago waren de prijsverschillen ongeveer overeenkomstig, maar aangezien 30 Mei een feestdag was, ontbreken de noteeringen van dien dag. Te Buenos Aires daalde de noteering in hetzelfde tijdsverloop van 13,05 tot 12,35 en te Rosario van 13 tot 12,40. Deze scherpe daling is ontstaan doordat over het algemeen de berichten over den slechten toestand der oogsten en vooral over den te laten uitzaaï, overdreden bleken. Wat den slechten stand der wintertarwe aangaat, het Washingtonbericht over den stand op 1 Juni is nog niet gepubliceerd, maar Mr. Snow, de oogst-expert, publiceerde zijn schatting van 568 miljoen bushels, die al heel weinig scheelt van de schatting van Clement Curtis & Co. van 563 miljoen bushels. Men kan veilig aannemen dat het officieele cijfer deze twee schattingen niet veel zal ontlopen en ofschoon deze cijfers niet onbelangrijk lager zijn dan dat van den opbrengst van den vorigen oogst, die tenslotte 627 miljoen bushels bedragen heeft, vergete men niet dat op 1 Mei 1926 dezelfde oogst met slechts 548 miljoen bushels geraamd werd. Nu is het weliswaar niet aan te nemen dat de oogst van wintertarwe dit jaar evenveel zal verbeteren als verleden jaar geschied is, aangezien in ieder geval in tegenstelling met verleden jaar de stand in Mei er niet op vooruit is gegaan, maar daar het grootste gedeelte van de minder gunstige berichten reeds in genoemde cijfers is opgenomen, is het toch ook duidelijk, dat er van een misoogst al weinig sprake is. Bovendien wordt door genoemde experts de oogst van de zomertarwe geschat op respectievelijk 233 en 216 miljoen bushels tegen een opbrengst verleden jaar van 205 miljoen bushels. De geheele tarweoogst van de Vereenigde Staten zou, indien de geschatte cijfers juist bleken, niet meer dan circa 7 tot 29 miljoen bushels bij dien van verleden jaar ten achter blijven. Men moet natuurlijk in aanmerking nemen, dat vooral de opbrengst van de zomertarwe nog zeer onzeker is, maar ontegenzeggelijk heeft de oogst toch ook goede kansen.

Ook van den Canadeeschen oogst kan gezegd worden, dat de cijfers, die gepubliceerd zijn, een zekere geruuststelling hebben gegeven ten aanzien van de berichten van den achterstand bij den uitzaaï, aangezien 90 pCt. van den uitzaaï zou geschied zijn. De Manitoba Free Press schat de gezaaide oppervlakte op 17.859.000 acres tegen verleden jaar 21.896.713 acres. Een officieel bericht uit Alberta gaf al zeer gunstige vooruitzichten voor den oogst in die Provincie.

De Europeesche markten zijn in het algemeen die van de exportlanden gevolgd, ofschoon veelal de daling niet zoo hevig was, wat te begrijpen was, daar de voorafgaande

stijging in Europa niet ten volle gevolgd was. De omzet is onder die omstandigheden sterk afgenomen. Op de hooge prijzen van verleden week was er een algemeene vrees ontstaan nog verder groote kwantiteiten tarwe te koop en terwijl bij de daling de markt naar verhouding stabiel was, werd dit toch meer veroorzaakt door het gebrek aan dringend aanbod dan door meerdere vraag. Terwijl ontegenzeggelijk de importbehoefte van Europa groot blijven, wil men toch even aanzien hoe het verdere verloop der markten gaat. De weekverschepingen waren in vergelijking tot een normaal jaar groot, doch wat kleiner dan wij in de laatste weken gewend zijn geweest, zoodat ook de stoomende voorraad een vermindering heeft ondergaan.

Rogge: De roggemarkten hebben in het algemeen den loop der tarweprijzen gevolgd. De vraag naar rogge is, ook in verband met het onzekere verloop van de markten, verminderd, doch op de aanmerkelijk verlaagde prijzen kwamen er aan het eind van de vorige week toch eenige zaken tot stand, o.a. in onze markt. De verschepingen van Noord-Amerika blijven tamelijk ruim, vooral naar Duitschland, terwijl bovendien een gedeelte van den uitvoer naar Holland eveneens voor Duitschland bestemd is. Tot nog toe wordt de verschepte rogge gemakkelijk opgenomen.

Mais: De maismarkt is in de afgelopen week in zoverre merkwaardig geweest, dat de prijzen te Chicago de scherpe stijging onverminderd hebben voortgezet, totdat eerst op 2 Juni een reactie intrad. Mais per Juli, die op 2 Mei nog 79¾ noteerde en eindigde op den laatsten dag van de maand op 100%, noteerde op 2 Juni niet minder dan 107¼, om tenslotte op 6 Juni op 101 te sluiten. Waar de stijging vooral op 2 Juni samenviel met een daling van de tarweprijzen, is het duidelijk dat er zeer sterke redenen geweest moeten zijn voor een dusdanige stijging. Deze moet men niet in de eerste plaats zoeken in de verminderende voorraden, want deze blijven toch nog zeer groot, gezien den tijd van het jaar en vooral ook in aanmerking genomen de hooge prijzen. Het is de nieuwe oogst waarover men zich ernstig ongerust maakte. Te veel vocht in belangrijke streken, waar mais het hoofdproduct is, veroorzaakte zeer pessimistische berichten, zoowel over de hoegrootheid van den uitzaaï als over den stand van den oogst. Deze berichten zijn wel iets verbeterd, maar de scherpe daling moet toch in de eerste plaats toegeschreven worden aan een reactie op de sterke speculatie à la hausse. Ook zijn tengevolge van de stijging der prijzen de aanvoeren toegenomen, waardoor de locomarkten minder vast werden.

In Argentinië heeft men blijkbaar verwacht, dat in verband met de hooge Noord-Amerikaansche prijzen, de Staten een aanvang zouden maken met het importeeren van Argentijnsche mais. De prijzen te Buenos-Aires en Rosario zijn dan aanvankelijk ook scherp gestegen, doch moesten later een belangrijk deel van de behaalde avance weder verliezen. Van zaken met Noord-Amerika is dan ook slechts weinig gekomen, en de ondervinding van vroegere jaren heeft wel geleerd, dat men er niet op rekenen mag, dat de

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Juli	Mais Juli	Haver Juli	Tarwe Juli	Mais Juli	Lijnzaad Juli
4 Juni '27	142½	101	49%	12,45	6,45	16,20
28 Mei '27	153½ ¹⁾	98½ ¹⁾	51½ ¹⁾	12,70 ²⁾	6,30 ²⁾	16,25 ²⁾
4 Juni '26	138½	72½	40%	13,55	6,70	15,60
4 Juni '25	168¼	117¾	49%	15,— ²⁾	9,25 ²⁾	21,40 ²⁾
4 Juni '24	105½	77½	45¼	11,10 ²⁾	7,65 ²⁾	19,60 ²⁾
20 Juli '14	82	56¾	36%	9,40	5,38	13,70

1) per Mei. 2) per Juni.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten	7 Juni 1927	30 Mei 1927	7 Juni 1926
Tarwe (Hardwinter II) .. ¹⁾	15,50	16,50	16,25
Rogge (No. 2 Western) .. ¹⁾	13,20	13,90	10,85
Mais (La Plata) ²⁾	177,—	180,—	178,—
Gerst (48 lbs. malting) .. ²⁾	250,—	262,—	198,—
Haver (Canada 3) ¹⁾	13,25	13,—	10,75
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad) .. ¹⁾	12,15	12,15	11,90
Lijnzaad (La Plata) ³⁾	376,—	383,—	341,—

1) per 100 KG. 2) per 2000 KG. 3) per 1960 KG.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	29 Mei/4 Juni 1927	Sedert 1 Jan. 1927	Overeenk. tijdvak 1926	29 Mei/4 Juni 1927	Sedert 1 Jan. 1927	Overeenk. tijdvak 1926	1927	1926
Tarwe	67.037	954.028	518.704	—	30.565	7.568	984.593	526.272
Rogge	28.778	143.769	85.144	—	100	596	143.869	85.740
Boekweit	198	9.914	10.873	—	67	535	9.981	11.458
Mais	24.387	562.288	352.149	1.180	94.623	31.331	656.911	383.480
Gerst	10.947	191.155	138.516	3.630	6.529	4.714	197.684	143.230
Haver	7.500	79.754	79.983	—	2.728	2.095	82.482	82.078
Lijnzaad	722	108.207	93.480	4.715	107.063	105.099	215.270	198.579
Lijnkoek	4.412	81.341	106.032	—	—	—	81.281	106.032
Tarwemeel	1.066	51.158	27.888	1.143	17.257	5.701	68.415	33.589
Andere meelsoorten	45	7.486	6.514	—	—	—	7.486	6.514

Ver. Staten een aanzienlijk deel van hun tekort met buitenlandse maïs zullen dekken. De Europeesche markten zijn evenwel de Argentijnsche markten op den voet gevolgd; er werden in de Engelsche markt een aantal ladingen gekocht op de hoogste prijzen, doch de koopers waren met een enkele uitzondering niet de gewone maïscoopers, doch voornamelijk tarwe-operateurs, die angst hadden de hausse in hun eigen artikel te volgen en zich nu op maïs wierpen. Deze vraag heeft evenwel niet voortgeduurd, vooral niet toen de record-verschepingen van maïs van Argentinië bekend werden. Deze bedroegen 235.000 ton, een cijfer, dat nog nooit bereikt is. Bovendien heeft ook de Donau deze week wederom tamelijk ruim afgeladen. De totale hoeveelheid ondervog met 4.650.000 qrs. tegen 2.700.000 qrs. een jaar geleden, is dan ook abnormaal groot. Terwijl in vele landen de vraag voor spoedige levering niet zeer groot was, wordt toch nog in de meeste markten een premie betaald. In sommige markten is deze premie bijna verdwenen, terwijl er aan den anderen kant een neiging begint te komen om maïs voor zeer late verscheping te kopen.

Vermeldenswaard is, dat verschillende booten voor graan van Zuid-Afrika naar Europa bevracht werden, welke dus wel Zuid-Afrikaansche maïs naar Europa zullen moeten brengen. Van zaken hebben wij evenwel nog niet gehoord, aangezien voor zoover bekend, de prijzen in Zuid-Afrika zich op een aanmerkelijk hooger niveau bewegen dan in Europa het geval is.

Gerst: Er was meer aanbod van gerst voor aflading van Noord-Amerika, maar de prijzen hebben zich toch nog op een zeer hoog niveau gehandhaafd. De meeste handelaars hebben angst op deze prijzen gerst te kopen, maar niettegenstaande dit zijn toch de verschepingen ruim geweest, tweemaal zoo groot als verleden jaar gedurende de overeenkomstige week. Ook voor dit artikel is Duitschland de grootste afnemer en het valt te bezien of men op dit niveau kan voortgaan dergelijke hoeveelheden op te nemen. Waar evenwel inlandsche gerst practisch geheel ontbreekt, wordt door velen nog een voortduren van de vraag naar gerst verwacht.

Haver: Ofschoon ook haver met de prijzen van de andere granen fluctueerde, bleef toch in het algemeen de stemming vast, daar het aanbod niet zeer groot was. In de meeste Europeesche markten zijn de voorraden inlandsche haver vrijwel uitgeput, zoo ten onzent, waardoor men hier meer dan gewoonlijk buitenlandse haver moet opnemen. Bovendien heeft de nieuwe haver oogst hier veel van de vorst geleden, zoodat men slechts een zeer geringe opbrengst verwacht.

SUIKER.

De door F. O. Licht juist gepubliceerde nieuwe raming met verdere uitbreiding van het areaal van den beetwortel-uitzaai in Europa, alsook de pressie, welke op het oogeblik van Java uitgaat, nu de oogst aldaar vrijwel in vollen omvang binnenkomt, accentueerden nog de daling in suikerprijzen, welke zich reeds de geheele week op de verschillende suikermarkten kenbaar maakte. Ook valt de consumptie in de verschillende landen nog tegen wegens het heerschende koude weder. Vooral Zaterdag ondergingen de noteeringen een sterken teruggang en gaven die te New York gedurende de verslagweek het volgende beeld te zien:

	Sp. C.	Juli	Spt.	Dec.	Jan.	Mrt.
Slot voorafg. week	4.83	3.03	3.13	3.22	3.07	2.89
Opening verslagweek....	4.83	2.97	3.08	3.15	3.—	2.82
Slot verslagweek.....	4.77	2.81	2.90	2.97	2.86	2.68

De ontvangsten in de Atlantische havens der V. S. bedroegen deze week 97.000 tons, de versmeltingen 75.000 tons tegen 70.000 tons in 1926 en de voorraden 280.000 tons tegen 370.000 tons.

Prompte Cubasuiker werd verhandeld tot prijzen, dalende tot 3,03 d.c. e. & fr. New York.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1927	1926	1925
	Tons	Tons	Tons
Weekontvangsten tot 28 Mei..	28.737	54.297	114.612
Totaal sedert 1 Jan.—28 Mei..	3.182.736	3.521.612	3.892.740
Werkende fabrieken	7	19	40
Weekexport 28 Mei	74.251	84.736	123.439
Totale export sedert 1 J.—28 M.	1.825.691	2.079.382	2.602.077
Totale voorraad 28 Mei	1.357.045	1.442.231	1.290.663

Naar verluidt heeft de President van Cuba het decreet geteekend, waarbij met den volgenden oogst niet mag begonnen worden vóór 1 Januari 1928.

Willett & Gray ramen de opbrengst der *Philippijnen* thans op 575.000 tons (vorige raming 520.000 tons), tegen een opbrengst van 436.000 tons in de vorige campagne.

Volgens F. O. Licht was het weder gedurende de maand Mei in de biet-produceerende landen van Europa gunstiger dan in April. Het vrijwel algemeene verlangen naar meer neerslag werd in meerdere of mindere mate bevredigend; toch blijft over het algemeen meer regenval gewenscht, aangezien de jonge planten in ontwikkeling nog ten achter zijn bij normale jaren.

Licht publiceert eene nieuwe raming van den bietuitzaai in Europa, welke hieronder volgt in vergelijking met zijne vorige raming en met het areaal in 1926/27:

	1927/28	1927/28	1926/27
	Raming	Vor. Raming	Uitzaai
	H.A.	H.A.	H.A.
Duitschland	405.000	395.000	373.561
Tsjecho-Slowakije	280.000	273.000	258.176
Oostenrijk	22.500	22.000	18.741
Hongarije	64.000	64.000	62.500
Frankrijk	232.000	232.000	218.970
België	70.000	70.000	61.755
Nederland	66.000	65.000	60.492
Denemarken	40.000	31.000	29.500
Zweden	40.500	40.500	4.418
Polen	200.000	185.000	180.453
Italië	95.000	100.000	80.255
Spanje	87.000	87.000	87.000
Andere landen	234.000	218.000	192.594
Totaal Europa (zonder Rusland)	1.836.000	1.782.500	1.628.225
Rusland	584.000	584.000	492.000
Totaal Europa.....	2.420.000	2.366.500	2.120.415

Hieruit blijkt, dat het totaal der nieuwe raming eene uitbreiding vertoont van 53.500 H.A. in vergelijking met de vorige raming (het cijfer voor Rusland laat Licht onveranderd) en van bijna 300.000 H.A. of ruim 14 pCt. in vergelijking met het areaal in 1926/27 (zonder mederekening van Rusland bijna 13 pCt.).

In Engeland sloot de termijnmarkt na gestadige afbrokkeling op de volgende noteeringen:

Juni 1927 ..	Sh. 16/-	Oct. 1927	Sh. 15/3
Aug. " ..	" 16/2½	Dec. "	" 15/2¼
		Maart 1928	" 16/9¼

De zichtbare voorraden zijn volgens Czarnikow:

	1927	1926	1925
	Tons	Tons	Tons
Duitschland 1 Mei.....	764.000	805.000	480.000
Tsjechoslowakije 1 Mei	321.000	566.000	407.000
Frankrijk 1 Mei	362.000	281.000	292.000
Nederland 1 Mei	129.000	165.000	79.000
België 1 Mei	98.000	122.000	136.000
Polen 1 Mei	159.000	168.000	144.000
Engeland 1 Mei geïmpt. suiker	379.000	517.000	315.000
Engeland 1 Mei Binnenl. suiker	11.000	1.000	—
Europa..	2.223.000	2.625.000	1.853.000
V.S. Atlant. havens 1 Juni....	280.000	370.000	218.000
Cuba 28 Mei	1.370.000	1.442.000	1.291.000
Totaal ..	3.873.000	4.437.000	3.362.000

Op Java was de markt de afgelopen week zeer flauw en daalden prijzen op de tweedehands markt voor alle termijnen gedurende den loop der week ongeveer f 1,— per 100 KG.

Hier te lande was de markt gedurende de geheele week gedrukt en in sympathie met het buitenland brokkelde ook hier de prijzen voortdurend af. De markt sloot kalm op de volgende vraagprijzen:

Aug. f 19½; Dec. f 18½; Maart f 18½; met koopers tot f —¼ lager.

De omzet bedroeg ca. 3500 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.
Manchester, d.d. 1 Juni 1927.

Prijzen van Amerikaansche katoen zijn opnieuw vaster geworden; Liverpool Mid-American spot noteerde verleden Maandag 9.17, een cijfer, dat sedert midden September verleden jaar niet bereikt is. De weersomstandigheden in de katoendistricten zijn over het algemeen wel gunstiger en in sommige gedeelten van de overstromde districten is herplanten beter mogelijk geweest dan men aanvankelijk wel verwacht had. Aanvoeren en distributie hebben op groote schaal plaats en ontvangsten in de havens en exporten zijn heel wat grooter dan in het vorige seizoen. Loco-verkoop in Liverpool zijn de vorige week zeer goed geweest en bedroegen 59.000 balen. Vermeldenswaard is de activiteit in

Soedaanproducten en verkopen hiervan bedroegen circa 16.000 balen. Er werden 27.000 balen Amerikaansche katoen verkocht, 7000 balen Peruaansche, 2000 balen Egyptische, 5780 balen Afrikaansche en 1220 balen diversen. Egyptische soorten zijn ook duurder en F.G.F. spot bereikte in Liverpool jl. Maandag 17,15 d., wat sedert eind September a.p. niet meer het geval is geweest.

Over de Amerikaansche garenmarkt valt weinig nieuws te melden. De Donderdag jl. door de Yarn Association uitgegeven minimumprijzen voor weftcoops, twistcoops en ringcoops, boomen, warps en bundelgarens, alsmede de stijging van katoenprijzen zijn voor den handel een beletsel geweest. Wel zijn er onder deze omstandigheden biedingen aan de markt, terwijl er eveneens voldoende vraag bestaat, doch koopers zijn huiverig de hogere prijzen aan te leggen, daar overzeesche biedingen voor manufacturen de stijging slechts langzaam volgen. Verkopen, hetzij voor de binnenlandsche markt, dan wel voor export zijn dan ook slechts zeer beperkt en voornamelijk voor dringende behoefte. Slechts in enkele gevallen vernamen wij gisteren van verkopen van 36er twistcoops tegen de nieuwe prijzen; de meeste spinners rapporteeren slechte resultaten. In getwijnde garens zijn gedurende de afgelopen week goede zaken gedaan voor binnenlandsch gebruik, terwijl de vraag nog voortduurt. Wat Egyptische garens betreft, rapporteeren de meeste spinners weinig zaken, hoewel de meeste spinners van Bolton counts goed bezet zijn. Ook schijnen er goede zaken gedaan te zijn in getwijnde garens voor poplins, terwijl er ook in de andere soorten wat omgaat, zoowel voor het binnenland als voor export.

Doekprijzen toonen nog steeds neiging tot stijgen in overeenstemming met katoen- en garenprijzen. Zooals wij de vorige week reeds schreven, zijn overzeesche koopers echter niet geneigd de markt te volgen, zoodat er minder omgaat. Dit is wel jammer, daar de mailberichten van Indië en speciaal van Calcutta wel wat gunstiger luiden en betere prijzen voor voorradige partijen gemaakt konden worden. Gewone indenzaken van het Oosten zijn practisch tot stilstand gekomen. De berichten van China zijn nog verre van opwekkend en Hongkong schijnt voorloopig voldoende gekocht te hebben. Voor het binnenland en het Continent gaat het meeste om en er zijn enkele flinke transacties tot stand gekomen.

25 Mei 1 Juni Oost. koersen. 24 Mei 31 Mei

Liverpoolnoteeringen. T.T. op Br.-Indië 1/5 3/4 1/5 3/4
F.G.F. Sakellaridis 16,70 17,00 T.T. op Hongkong 2/0 2/0
G.F. No. 1 Oomra... 7,00 7,35 T.T. op Shanghai 2/6 1/2 2/6 1/4

Noteering voor Loco-Katoen.

(Middling Uplands.)

	3 Juni 1927	27 Mei 1927	20 Mei 1927	3 Juni 1926	3 Juni 1925
New York voor Middling ...	16,85 c	16,75 c	16,20 c	18,85 c	23,85 c
New Orleans voor Middling	1) c	16,22 c	15,74 c	1) c	1) c
Liverpool voor Middling ...	9,23 d	8,94 d	8,91 d	10,30 d	12,97 d

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen).

	1 Aug. '26 tot 27 Mei '27	Overeenkomstige periode		
		1925/26	1924/25	
Ontvangsten Gulf-Havens.	{	12673	9336	9246
„ Atlant.Havens		2472	2138	2477
Uitvoer naar Gr. Brittannië		6194	4180	4414
„ „ 't Vasteland etc.		1634	1117	855

Voorraden.

(In duizendtallen balen).

	27 Mei '27	Overeenkomstig tijdstip	
		1926	1925
Amerik. havens.....	1667	857	543
Binnenland	656	1302	336
New York	224	43	161
New Orleans	435	246	115
Liverpool	1043	539	576

1) Gesloten.

KOFFIE.

De markt was in de afgelopen week onder den invloed der naderende feestdagen zeer kalm, en de omzet was van niet veel beteekenis. De vraagprijzen van Brazilië voor

Santos op prompte verschepping liepen een fractie terug; die voor Rio daalden ongeveer 2/-. Ook op Java zakten de prijzen voor Robusta nog iets verder in. Van gewasschen Centraal Amerikaansche soorten is het aanbod, zooals reeds in het vorig bericht vermeld, echter zoo goed als afgelopen. Daarentegen werden sedert enkele weken hierheen reeds herhaaldelijk zaken gedaan in gewasschen Guatemala van den volgenden oogst, aflading Januari/Maart 1928, tot prijzen, circa \$2 1/2 à 3 per 50 KG. lager dan die, waarop de verkoop van den nu afgelopen oogst in de laatste maanden van het vorige jaar is begonnen.

Op de termijnmarkt liepen de noteeringen aanvankelijk iets op om daarna, in navolging van New-York wederom iets in te zakken en het Gemengd contract sluit dientengevolge hedenmorgen op noteeringen, 1/4 lager à 1/4 hooger dan verleden week, terwijl het Santos-contract geheel onveranderde cijfers aanwijst.

Volgens de dezer dagen verschenen Statistiek van de Firma G. Duuring & Zoon te Rotterdam, is in Mei de aanvoer geweest als volgt:

	1927 balen	1926 balen	1925 balen
in Europa	970.000	757.000	761.000
„ Ver. Staten v. Amerika	755.000	622.000	455.000
Totaal....	1.725.000	1.379.000	1.216.000

De Aanvoeren in Europa en in Amerika te zamen gedurende de eerste vijf maanden van het jaar bedroegen 9.024.000 balen tegen 8.572.000 balen in 1926 en 7.552.000 balen in 1925.

De Afleveringen in Mei waren:

	1927 balen	1926 balen	1925 balen
in Europa	869.000	762.000	677.000
„ Ver. Staten v. Amerika	819.000	733.000	614.000
Totaal....	1.688.000	1.495.000	1.291.000

De Afleveringen in Europa en in Amerika te zamen gedurende de eerste vijf maanden van het jaar waren 8.923.000 balen tegen 8.904.000 balen in 1926 en 7.446.000 balen in 1925.

Vanaf 1 Juli tot 31 Mei waren de Aanvoeren in Europa en in Amerika te zamen dit seizoen 19.287.000 balen tegen 18.792.000 balen in 1925/26 en 17.708.000 balen in 1924/25, terwijl de Afleveringen bedroegen 18.932.000 balen tegen 19.001.000 balen in 1925/26 en 17.832.000 balen in 1924/25.

De zichtbare voorraad was op 1 dezer in Europa 1.833.000 balen tegen 1.732.000 balen op 1 Mei. In Amerika bedroeg hij 743.000 balen tegen 807.000 balen op 1 Mei. In Europa en in Amerika te zamen was de zichtbare voorraad dus op 1 dezer 2.576.000 balen tegen 2.539.000 balen op 1 Mei. Hij bedroeg op 1 Juni 1926 2.192.000 balen en op 1 Juni 1925 2.329.000 balen.

De zichtbare wereldvoorraad was op 1 Juni 4.631.000 balen tegen 4.537.000 balen op 1 Mei en 4.449.000 balen verleden jaar (in deze cijfers zijn niet begrepen de voorraden in het binnenland van Sao Paulo, waarvan het cijfer van 1 Juni 1927 nog niet bekend is, doch die op 14 Mei 1927 bedroegen 2.991.000 balen, op 1 Mei 1927 3.133.000 balen en op 1 Juni 1926 3.144.000 balen).

Bij nadere beschouwing van bovenstaande cijfers valt in het bijzonder op:

1e. dat de afleveringen in de laatste elf maanden ditmaal bijna precies even groot zijn geweest als de zeer groote in de overeenkomstige maanden van het vorige oogstjaar;

2e. dat de afleveringen in de eerste vijf maanden van dit jaar zelfs nog iets grooter zijn geweest dan de reeds zeer groote in de eerste vijf maanden van 1926;

3e. dat de geheele voorraad in Amerika op het oogenblik een flink stuk kleiner is dan het cijfer der afleveringen in één maand.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verschepping zijn thans ongeveer 73/- à 74/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 75/- à 77/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verschepping, bedragen 62/6 à 63/-.

Van Robusta op afading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, Juni-verschepping, 32 1/2 ct.; Palembang Robusta, Juli-verschepping, 32 1/4 ct.; Mandheling Robusta, Juni/Juli verschepping, 35 1/2 ct., alles per 1/2 KG., cif., uitgeleverd gewicht, netto contant.

De officiële loco-noteeringen bleven onveranderd 52 ct. per 1/2 KG. voor Superior Santos en 47 ct. voor Robusta.

De noteeringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt waren aan de ochtend-call als volgt:

	Santos-contract basis Good				Gemengd Contract basis Santos Good			
	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
7 Juni	39 $\frac{1}{4}$	37 $\frac{1}{2}$	36 $\frac{1}{2}$	35 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{3}{8}$	35 $\frac{3}{8}$	34 $\frac{5}{8}$	33 $\frac{1}{2}$
31 Mei	39 $\frac{1}{4}$	37 $\frac{1}{2}$	36 $\frac{1}{2}$	35 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{1}{8}$	35 $\frac{5}{8}$	34 $\frac{5}{8}$	33 $\frac{1}{8}$
24 "	39 $\frac{1}{4}$	37 $\frac{1}{2}$	36 $\frac{1}{2}$	35 $\frac{1}{2}$	37 $\frac{7}{8}$	35 $\frac{3}{8}$	34 $\frac{1}{4}$	33 $\frac{1}{4}$
17 "	39 $\frac{1}{4}$	38	37	36	37 $\frac{3}{4}$	35 $\frac{3}{8}$	34 $\frac{1}{4}$	33 $\frac{3}{8}$

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Maart	Mei
6 Juni	\$ 11,78	\$ 11,47	\$ 11,32	\$ 11,17
27 Mei	" 12,07	" 11,75	" 11,60	" 11,45
23 "	" 11,78	" 11,42	" 11,25	" —,—
16 "	" 11,86	" 11,46	" 11,28	" —,—

Rotterdam, 7 Juni 1927.

(Mededeeling van de Vereeniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteeringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio		te Santos		Wisselkoers te Rio op Londen
	Voorraad (In Balen)	Prijs (No. 7)	Voorraad (In Balen)	Prijs (No. 4)	
6 Juni 1927	202.000	22.200	957.000	24.000	515 $\frac{1}{16}$
30 Mei 1927	176.000	23.625	948.000	24.100	561 $\frac{1}{64}$
23 " 1927	166.000	23.825	994.000	24.100	515 $\frac{1}{16}$
7 Juni 1926	163.000	25.325	1.369.000	25.400	7 $\frac{3}{4}$

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
4 Juni 1927....	75.000	3.274.000	180.000	8.862.000
5 Juni 1926....	43.000	3.743.000	149.000	8.550.000

1) In Reis.

THEE.

De theemarkt in de afgelopen week onderging een verdere reactie, die tot uitdrukking kwam in een prijsniveau, dat $\frac{1}{2}$ tot 1 d. lager was dan een week geleden. In deze week houdt de Londensche theemarkt nog Pinkstervacantie, zoodat de veiling van 9 dezer op zichzelf zal zijn aangegeven.

De afleveringen te Londen voor invoer tot verbruik over de afgelopen maand Mei wijzen een hoeveelheid aan van 27,3 miljoen lbs., welke hoeveelheid ruim 1,3 millioen lbs. hooger is dan die van de overeenkomstige maand van verleden jaar.

De voorraden in entrepôt te Londen zijn in de maand Mei van ruim 158 miljoen lbs. teruggelopen tot ruim 139 miljoen lbs. en staan op ulto. dier maand 12 miljoen lbs. ten achter bij die van verleden jaar op hetzelfde tijdstip.

Aan de hand van deze cijfers laat het zich wel aanzien, dat de binnenkort te publiceren maandstaat voor geheel Groot-Brittannië en Ierland gunstige cijfers te zien zal geven.

Amsterdam, 7 Juni.

COPRA.

Gedurende de afgelopen week was de markt zeer kalm gestemd, Indië verkocht een en ander, dat door consumenten werd opgenomen. De afschepen blijven voor het oogenblik echter betrekkelijk klein.

Met uitzondering van enkele, reeds vroeger verkochte partijen gaat alle Philippijnen-Copra thans naar Amerika.

De slotnoteringen zijn:

Nederl.-Indische f.m.s., stoomend fl. 32 $\frac{1}{4}$	
" " " Mei/Juni.	
" " " Juni/Juli, aflading fl. 32 $\frac{1}{8}$.	
" " " Juli/Aug.	

STEENKOLEN.

Het kenmerkende verschijnsel op alle kolenmarkten zowel in als buiten Europa, is een groote schaarschte aan orders. De prijzen loopen over de geheele linie terug en vooral in Engeland is men bereid concessies te doen voor onmiddellijke afname. Daarentegen wordt voor levering op ruimen termijn van 6 d. tot $\frac{1}{3}$ per ton meer verlangd. Kennelijk is men dus voor de toekomst wat hoopvoller gestemd dan voor het oogenblik.

Groote beroering in exporteurskringen, zowel in Engeland als in Westfalen als elders, heeft het Decreet van den President van de Fransche Republiek veroorzaakt, dat voortaan import van buitenlandse kolen in Frankrijk behoudens enkele restricties slechts mogelijk zal zijn door middel van speciale licenties, af te geven door het Ministerie van Financiën.

Ondanks alle schoone woorden te Genève gesproken, is het ook hier, al weer het oude lied: men denkt nationaal en helaas niet internationaal.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f 10,75
Durham Ongezeefde	" 11,—
Cardiff 2/3 large, 1/3 smalls	" 14,25
Schotsche Gezeefde	" 9,85
Yorkshire Gewasschen Doubles	" 13,25
Westfaalsche Vetsförder	" 14,—
" Vetsstukken	" 16,—
" Smeenootjes	" 15,—
" Gasvlamförder	" 14,—
" Giotookes	" 16,50

alles per ton van 1000 KG., franco station Rotterdam/Amsterdam.

Westfaalsche bunkercolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f 11,—
Markt onregelmatig.

IJZER.

Op de Engelsche markt is een verdere prijsdaling ingetreden (Cleveland No. 3 ging met 5/- omlaag) zonder evenwel tot toeneming van de vraag te leiden. De producenten betoogen, dat hiermede het minimum bereikt is, tenzij de kooksprijzen dalen.

Terwijl in het vorig overzicht wordt vermeld, dat het Fransch-Belgisch-Luxemburgsch prijskartel geen officieele noteringen meer afgeeft, is sedertdien gebleken, dat dit slechts een tijdelijke maatregel was. Het kartel is met een nieuwe prijslijst voor den dag gekomen, waarvan de noteringen echter beduidend hooger liggen dan de prijzen, die werkelijk gemaakt worden.

Men houde er rekening mede, dat ook beneden de hieronder vermelde prijzen voor Lux. III f.o.b. Antwerpen zaken kunnen worden gedaan.

	Notering in de week van		
	23 29 Mei 1927	30 M./5 J. 1927	31 M./6 J. 1926
Ruwijzer.			
f.o.b. <i>Middlesborough</i>	Sh.	Sh.	Sh.
Cleveland Foundry no. 1	72/6	72/6	75/6
" " " 3	70/-	70/-	73
" " " 4	69/-	69/-	72
Hematite East Coast			
mixed numbers	79/	79/-	77/6
<i>Wagon départ Longwy</i>			
(Lotharingen)	Frs.	Frs.	Frs.
Moulage P. L. no. 3	500,—	460,—	460,—
Semi-phosphoreuse	535,—	495,—	500,—
<i>ab Werk Rheinl.-Westfalen</i>	Mk.	Mk.	Mk.
Giessereiroheisen no. 1	88.—	88.—	88.—
" " " 3	86.—	86.—	86.—
Hämatit.....	93.50	93.50	93.50
f.o.b. <i>Antwerpen</i>	Sh.	Sh.	Sh.
Gieterijruwijzer no. 3..	64-65	64-65	66/-
Walsproducten.			
f.o.b. <i>Antwerpen (vrijbl.)</i>	Sh.	Sh.	Sh.
Stafijzer	95/6-96	96-96/6	95-96
Plaatijzer 5 mM.....	120-121	120-121	100-101
" 3 "	125-127/6	125-127/6	109-110

METALEN.

Loco-Noteringen te Londen:

Data	Koper Stan- daard	Koper Electro- lytisch	Tin	Lood	Zink
7 Juni 1927..	54.15/-	60.7/6	295.12/6	25.7/6	28.17/6
30 Mei 1927..	54.5	60.2/6	294.2/6	24.7/6	28.10/-
23 " 1927..	54.7/6	61.2/6	295.2/6	24.15/-	29.2/6
16 " 1927..	54.17/6	61.7/6	290.15/-	25.2/6	29.2/6
7. Juni 1926..	56.5/-	64.5/-	261.7/6	29.-/-	32.12/6
20. Juli 1914..	61.-/-	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-